

HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2014

VERONIKA RUDOLFOVÁ

HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Obor: Sociální pedagogika
Denní forma vzdělání

AZYLOVÝ DŮM A JEHO VYUŽITÍ V OBCI MOKROVRATY
Bakalářská práce

Autor: Veronika Rudolfová
Vedoucí práce: Mgr. Jana Poláčková
Oponent: PhDr. Hana Dvořáčková

Praha 2014

ANOTACE

Kvalita rodinného zázemí v životě člověka je důležitá jak pro jeho další vývoj v dospělosti, tak pro jeho potomky, na které rodinné hodnoty a způsob života ze svého dětství často dále přenáší. Obsahem této práce je zaměření na vývoj sociální práce a charakteristika azylového bydlení v ČR, konkrétně práce cílí na Azylový dům sv. Ludmily v Mokrovratech nedaleko od města Dobříše. Rešerše je doplněna petitem (vlastní myšlenky získané z praxe).

Metody - v praktické části - jsou sepsány dvě kazuistiky (pan Jiří, slečna Zuzana) od klientů výše uvedeného domu a dotazníkové šetření.

Cílem práce je nastínění problematiky azylového bydlení (z důvodu nedostatku zdrojů), získání zpětné vazby od občanů obce pomocí dotazníku o tom, co si myslí o začlenění klientů domu do obecní společnosti a zdali je na to díky omezené délce pobytu prostor.

Klíčová slova: Sociální práce, azylové bydlení, azylový dům, vývoj, rodina, životní situace

ABSTRACT

Family support in human life is as important for its further development in adulthood, and his descendants, to which family values and way of life from his childhood, often being transmitted. This work focuses on the development of social work and characteristics of housing asylum in the Czech Republic, in particular, the work focuses on Shelter st. Ludmila in Mokrovraty near the town Dobříš. Search is completed petition (own ideas derived from experience).

Methods - In the practical part - two case reports are written (Mr. George, Miss Susan) from clients of the above house and questionnaires.

The aim is to outline the issues of asylum housing (due to lack of resources), getting feedback from the citizens of the village with a questionnaire about what they think the inclusion of clients in the municipal building society and whether it is due to limited space the length of stay.

Key words: Social work, asylum housing, asylum house, development, family, life situation

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Azylový dům a jeho využití v obci Mokrovraty" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne:

.....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat Mgr. Janě Poláčkové za pomoc a odborné vedení při zpracování této práce.

Děkuji rovněž ředitelce Azylového domu sv. Ludmily Mgr. Noemi Trojanové, za rady a knihy, které mi pomohly práci napsat.

OBSAH

ÚVOD	7
CÍL PRÁCE A METODIKA	9
TEORETICKÁ ČÁST	10
1. VÝVOJ SOCIÁLNÍ PRÁCE JAKO OBORU	10
1.1 HISTORICKÝ VÝVOJ V NAŠICH ZEMÍCH	10
1.2 RAKOUSKO – UHERSKÁ MONARCHIE DO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY	12
1.3 SOCIÁLNÍ PRÁCE (1918 – 1945)	13
1.4 SOCIÁLNÍ PRÁCE (1945 - DODNES)	15
1.4.1 Sociální práce po roce 1989	16
2. AZYLOVÉ BYDLENÍ V ČESKÉ REPUBLICCE	18
2.1 CHARAKTERISTIKA DOMŮ	18
2.2 CHARAKTERISTIKA KLIENTŮ	19
2.3 PŘÍČINY UMÍSTĚNÍ KLIENTŮ	22
2.4 TYPY DOMŮ	22
3. AZYLOVÝ DŮM SV. LUDMILY V MOKROVRATECH	24
3.1 LOKALITA	24
3.2 CÍLE A POSLÁNÍ.....	25
3.3 POPIS ZAŘÍZENÍ	26
3.4 POSKYTOVANÉ SLUŽBY	27
3.5 URČENÍ SLUŽEB.....	29
3.6 SMLUVNÍ PODMÍNKY	29
3.7 PROJEKTY A FINANCOVÁNÍ	29
PRAKTICKÁ ČÁST	32
4. KAZUISTIKY	32
5. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	37
ZÁVĚR	48
SEZNAM ZDROJŮ	
6. PŘÍLOHY	

ÚVOD

Tato bakalářská práce se tematicky zaměřuje na problematiku azylového bydlení a problémů s ním spojených. Hlavním předmětem je Azylový dům sv. Ludmily v Mokrovratech. V zařízení jsem byla po dobu několika týdnů na praxi. To je jeden z hlavních důvodů, proč jsem si toto téma vybrala. Po dobu praxe jsem nasbírala praktické informace a zkušenosti, které jsou uplatněny v této práci.

Nejcennější zkušeností bylo vidět to, jak se lidé lehce dostávají do situace, kdy jsou bez domova, bez možnosti poskytnutí pomoci od své rodiny nebo svých nejbližších. Je všeobecně známo, že stát se bezdomovcem, tedy člověkem bez přístřeší, je velmi snadné, stačí přijít o zaměstnání, člověk ztrácí možnost splácet hypotéku, platit nájem aj. Z neúspěchu začne pít, užívat návykové látky, rozejde se s životním partnerem a ztratí domov. Pokud má člověk ovšem rodinu a přátelé, kteří mu v takovéto situaci pomohou, je velká šance dostat se zpět.

Většina lidí z tohoto azylového zařízení takové štěstí nemá. Obyvatelé Azylového domu sv. Ludmily v Mokrovratech přichází do péče sociálního pracovníka s tím, že žádné příbuzné nemají, nebo mají, ale nejsou v kontaktu, mají špatné vztahy mezi sebou, a proto se obracejí a spoléhají na pomoc druhé strany, od azylového domu nebo od jiného podobného zařízení (noclehárny, domy na půl cesty). Tato zařízení také nabízejí ubytování pro lidi bez přístřeší.

To není ale jediná příčina klientů azylového domu v Mokrovratech. Další příčinou je dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na alkoholu či jiných návykových látek, často může jít i kombinaci, závislost na hracích automatech apod. Tyto příčiny mohou být „získané“. Ale jsou i některé, které má člověk zažité již od útlého dětství.

Nicméně platí, že většina klientů uvedeného azylového domu prošla ústavní péčí (např. dětskými domovy, diagnostickými ústavami, či sice byli v péči svých biologických rodičů, ale své dětství hodnotí negativně díky problémům se svými rodiči - klienti byli týráni, zneužíváni nebo zanedbáváni (syndrom CAN), což někdy nevědomky přenáší na své potomky, protože tak byli vychováni a tak jim to připadá běžné, normální. Závislost rodičů na návykových látkách, klasicky se jedná o alkoholismus, drogové závislosti apod.).

Vyrůstali ve špatných bytových podmínkách - stísněný prostor malého domu/ bytu a s tím související problémy s plísněmi, špínou a nevyhovujícími hygienickými podmínkami.

Nemají „vypěstované“ běžné návyky pro život (hygiena, starání se o domácnost, vstávání, zaměstnání, výchova dětí). Neznají hodnotu peněz, neumějí hospodařit, utrácí za zbytečnosti.

Stručněji řečeno jejich dětství nebylo takové, jaké by mělo být. A tohle vše se odrazilo na jejich životě. Jedná se o tzv. „koloběh“, díky uvedeným faktorům tito lidé žijí v chybném domnění, že tento způsob života je normální/ běžný, neboť oni sami ho takto zažili a díky tomu se tak často chovají dále ke svým dětem a tyto „jevy“ se takto mohou dědit z generace na generaci.

Je velmi méně časté, když klient při vyplňování osobní karty uvede, že zažil běžné či spokojené dětství.

CÍL PRÁCE A METODIKA

Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Cílem v její teoretické části je charakteristika vývoje sociální práce jako oboru, od středověku až po současnost. Poskytuje základní informace o azylových domech – charakteristiku klientů, typy azylových domů, délku pobytu klienta, poskytované sociální služby. Nakonec se podrobněji věnuje konkrétnímu Azylovému domu sv. Ludmily v Mokrovratech nedaleko Dobříše. Metodicky je práce vypracována v teoretické části pomocí analýzy několika odborných zdrojů, v této oblasti je však obecně nedostatek publikací o azylovém bydlení, proto také vycházím ze svých zkušeností získaných z praxe (v práci označováno jako „petit“). Literatury o historii sociální práce je také málo a většina z nich vychází z jednoho zdroje.

V praktické části navazuji na Azylový dům sv. Ludmily metodikou kazuistiky a dotazníkového šetření. První kazuistika pochází z průběhu mé praxe na základě poskytnutého rozhovoru od pana Jiřího. Druhá je také o klientce domu – slečně Zuzaně, která v něm sice už nebydlí, ale jsme spolu nadále v kontaktu. Informace jsou převzaty z osobních karet klientů a informací z praxe. Cílem dotazníku je zjistit informovanost a názor občanů na dům, jeho klienty a co si myslí o začlenění klientů tohoto domu do společnosti obce. Zdali by souhlasily s tím, aby obec poskytovala klientům AD větší možnosti podporující jejich začlenění (kulturní akce pro rodiny s dětmi – dětské dny, karnevaly, sportovní akce, návštěvy, případně brigády apod.).

TEORETICKÁ ČÁST

1. VÝVOJ SOCIÁLNÍ PRÁCE JAKO OBORU

Sociální práce spadá do vědecké disciplíny, která řeší problémy jedinců, skupin nebo komunit vznikající na základě vzniku konfliktů potřeb jedinců a společenských institucí. Sociální práce se snaží těmto problémům předcházet. Zajistit takové podmínky, aby nemohly vzniknout. Jejím cílem je zlepšit kvalitu života všech lidí v dané společnosti. Předmětem je člověk a péče o něj. Sociální práce má velmi blízko k jiným oborům jako jsou například právo, sociologie, pedagogika, psychologie apod.

1.1 Historický vývoj v našich zemích

Středověk

Společenská postavení jednotlivých lidí či skupin jsou v dané společnosti velmi rozdílná. Nejvíce potřebnými se stávají lidé z chudších vrstev, lidé postižení epidemií a hladomorem. Prvotní péče o člověka se opírá o charitativní činnost. Především církve, která hlásá „lásku k bližnímu“ a zakládá ústavy při klášterech a kostelech. Touto cestou si získává příznivce, kteří již vzniklé instituce dobrovolně podporovali. V té době vznikají řádové nemocnice a útulky pro chudé, nemocné, postižené, staré, sirotky, ale i pro lidi postižené živelnou pohromou nebo úmrtím živitele rodiny. Nemocnice a chudobince se nazývají špitály a jsou spravovány jednotlivými řeholními řády. První špitál byl u nás zřízen v roce 920 v Praze knížetem Boleslavem I. Do špitálů jsou přijímáni prvotně ti, kteří mu odkazují majetek, nebo jej podporují nadačními dary.

V období 13. a 14. století nejvíce přibývá potřebných (nemocných, chudých). Církev není schopna se o všechny tyto lidi postarat, a proto některá města zaměstnává veřejné lékaře a opatrovníky pro chudé. Tímto se nahrazuje církevní sociální péče. Ke konci středověku vznikají náboženské spolky pro ženy. Jmenují se Bekyně. Ženy, které vstupují do tohoto spolku, dobrovolně přijímají životní styl jeptišek. Starají se o nemocné a pečují o opuštěné děti, nepracují za mzdu, ale jsou závislé na darech.

Osvědčeným a důležitým prostředkem pro získání okamžité podpory (finančními prostředky) se stává „prošení o almužnu“. Žebrota více a více narůstá, až se z ní stává „řemeslo“. Žebráci se stále více uchylují do velkých měst, kde jsou trestáni a vyháněni za jejich hradby.

Renesance a doba osvícenská

V této době vzniká nová společenská třída – měšťanstvo. Částečně přebírá církevní péči. Na základě vzniku měšťanské správy města se rozvíjí organizovaná léčebná péče. V roce 1484 je v Praze založena první nemocnice – Městský špitál. Důsledkem rekatolizace, kdy je moc církve posílena, je rozvoj v 16. a 17. století měšťanské péče velmi omezen. Roku 1620 císař Ferdinand I. zřizuje první největší pražskou nemocnici – nemocnici Milosrdných bratří, která si plní svou funkci až do 20. století. Nemocnice Milosrdných bratří je prvním zařízením poskytující péči jak zdravotnickou, tak sociální.

Na počátku 16. století jsou zakládány sirotčince (ústavy pro výchovu opuštěných dětí). Od roku 1552 má každá obec díky tzv. „povinnosti domovských obcí“ pečovat o své příslušníky v nouzi. Významným se stává období Marie Terezie, které je charakteristické především vznikem rozsáhlé soustavy obecného školství, škol vyššího stupně, učitelských ústavů a reorganizací univerzitního studia. Jedním z výrazných sociálních problémů této doby jsou zanedbávané děti (dětí ulice), jejich rodiče se o ně nestarají, přestože pracují. Rodiče mají přikázáno tyto děti posílat do tkalcovských škol. Jedná se o nižší typ školy. V této škole jsou děti za práci placeny. Pokud tuto povinnost rodiče nesplňují, ztrácí tím nárok na veškerou poskytovanou podporu.

V 18. století ruší Josef II. z hygienických důvodů nevyhovující špitály, místo nich jsou zřizovány nové zdravotnické a sociální instituce. Roku 1789 je v Praze založen nalezinec plnící dočasnou funkci útulku do doby, než jsou nemanželské děti umístěny do pěstounských rodin.

V roce 1781 Josef II. vydává „Pravidla direktivní“, která určují především řád pro nově zřizované instituce (nemocnice, porodnice, sirotčince, chudobince), ale také se zaměřují na rozvoj ústavní péče a její formy. Do roku 1787 jsou zaváděny farní chudinské ústavy, ty jsou vytvářeny právě na základě uvedených pravidel.

Tyto ústavy se stávají základem „veřejného chudinství“ a plní své poslání až do vydání domovského zákona roku 1863.

1.2 Rakousko – uherská monarchie do první světové války

Majetek farní ústavy je později převeden do obecní chudinské pokladny i přesto, že není ze zákona zrušena. Chudinský zákon je upraven v roce 1868 tak, že obec má ze zákona povinnost pečovat o občana, který se ocitl v nouzi. Povinnost zahrnuje poskytnout chudým a jejich rodinným příslušníkům nezbytnou výživu, ošetření v nemoci, péči a výchovu jejich potomků, umístění do obecního ústavu (chorobinec, chudobinec), nebo i do ústavu cizího (jiná obec), ovšem na náklady obce domovské.

Díky industrializaci dochází v 19. století k rozvoji měst a zbídačování širokých vrstev obyvatelstva. Děti začínají pracovat již ve velmi brzkém věku. Na základě nízké péče o děti se mezi nimi rozmáhá tuláctví, kriminalita a žebrota. První občanský zákon z roku 1811 zabezpečuje právní postavení dítěte v rodině (nárok na výživu, výchovu, ochranu soudu). Později na něho navazuje školský zákon z roku 1869, který upravuje zřizování ústavů pro zanedbané děti. Toto opatření se nestává dostačujícím. Žádné organizace se nezabývají péčí o mládež. Soud sice smí odebrat dítě z rodiny, ale v podstatě nemá kam ho umístit. Trestní zákon z roku 1852 chrání mládež proti nezákonnému jednání jiných osob, ale nezaměřuje se na to, jak pracovat s mládeží, která je kriminalitou ohrožená nebo ji již páchá. Mezi významné instituce té doby patří např. Jednota pro blaho opuštěných mladistvých, Spolek pro vychovávání zanedbané mládeže aj. První vychovatelna vzniká v roce 1883 v Praze Libni a je určena pro chlapce. Další vzniká v Říčanech.

Později (začátkem 20. století) je zavedeno poskytování pomoci na základě žádosti „potřebného“. Žádost je uznána tehdy, pokud „potřebný“ splňuje kritéria (poctivost, pracovitost, skromnost).

Industrializace sebou přináší i nové formy života lidí. Proto sociální péče hledá nové formy poskytování. Novým trendem se stává zaměření se na potřebného, co nejvíce se mu přiblížit a účinněji mu pomoci. Postupně se dochází k závěru, že jednorázový dar potřebnému člověku pomůže jen dočasně a nevyřeší jeho danou situaci - chudobu.

Na základě tohoto mínění vyvstává být aktuální potřeba stanovit objektivní měřítko, podle kterého by se dala přesně hodnotit žadatelova „potřebnost“.

1.3 Sociální práce (1918 – 1945)

Nově vzniklý stát přejímá roku 1918 sociální legislativu Rakouska – Uherska. Velký vliv na uplatňování sociálních opatření má ekonomická situace státu. Přestože se po I. sv. válce ekonomické poměry státu zlepšují, celosvětová krize třicátých let postihuje i Československou republiku. Krize zasahuje mnoho československých rodin. Následkem zhoršení životních podmínek a stále vzrůstající nezaměstnaností narůstá nemocnost a úmrtnost. Současně s tím roste také výskyt sociálně patologických jevů (alkoholismus, prostituce, trestná činnost mladistvých a rodinné rozvraty aj.).

Prvotním cílem sociální politiky Československé republiky se stává odstranění sociálních rozdílů mezi lidmi, ty vyplývají z majetkové nevyrovnanosti vrstev společnosti. Cílem je zlepšení sociálních poměrů v dané společnosti a úsilí o poskytování sociální ochrany (tu potřebují přibližně dvě třetiny národa). Výsledkem sociálních reforem je odlehčení zejména v oblasti veřejného chudinství.

Postupně se zlepšující ekonomické a sociální podmínky života lidí se ve třicátých letech příznivě projevují do prodloužení střední délky života. U žen i mužů se věk prodlužuje zhruba o devět let. Průměrná délka života v tomto období dosahuje u muže přibližně 52 a u ženy 55 let.

Po skončení I. světové války vytvářejí největší skupinu ti, kteří potřebují prvotní péči. Jedná se zejména o válečné veterány, pozůstalé členy rodiny, invalidy, atd. Důsledek dlouhodobého válečného hladovění zanechává následky na mnoha rodinách. Válečné podmínky vedou k šíření mnoha závažných onemocnění. Jednou z nejrozšířenějších je tuberkulóza. Další ohroženou skupinou jsou nezaměstnaní, lidé, kteří se vrátili z války a jsou schopni práce, nemajetní nájemníci apod. Vzhledem k tomu, že se během války nestaví, je v republice nedostatek bytů a jejich majitelé si určují bytové (finanční) podmínky, které jsou pro lidi nepřijatelné (poptávka převyšuje nabídku).

Na trhu práce jsou stejně tak ohroženi nekvalifikovaní, ale i kvalifikovaní lidé. Jsou nuceni přijmout práci, která není dostatečně platově ohodnocena, aby mohli žít a přežít. Ženy a děti na tom jsou ještě hůře a dostávají za stejnou práci nižší mzdu.

Přestože se nově vzniklý stát ujímá řízení sociální péče za účelem dělby práce, neopomíjí zde i dobrovolnou sociální péči. Ta se rozšiřuje a zdokonaluje. Stát, města či obce tuto péči podporují, protože jim usnadňuje jejich vlastní povinnost vůči „potřebným“ obyvatelům. Problematikou v péči o chudé a mládež se zabývá celá řada dobrovolných spolků a organizací (Charita, České srdce, YWCA a YMCA – Křesťanské sdružení žen a mužů, Armáda spásy, Sociální ochrana státních zaměstnanců a řada dalších). Péče spočívá v ošacení, stravování a je poskytována především dětem. Obdobná péče je poskytována také v trvalé ústavní péči.

Obce zřizují pro chudé azyly a útulky, zde podávají pouze nejnutnější stravu. Na noc mohou využít noclehárnu nebo ohřívárnu zcela zdarma nebo za minimální poplatek. Dobrovolnické organizace se zabývají i péčí o zdravotně postižené děti a dospělé. Zakládají a podporují pro ně specializované ústavy. Věnují se také individuální péči. Největšími organizacemi tehdejší doby jsou Masarykova liga proti tuberkulóze, Čs. Červený kříž a Spolek pro péči o hluchoněmé a pro slepé.

„Subjekty sociální péče za první republiky byly jednak orgány veřejné péče, dále pak instituce povahy polooficiální a instituce dobrovolné nebo soukromé.“¹

Vzniká ministerstvo sociální péče působící v sociálněpolitické problematice, v péči o mládež a v péči o válečné poškozence, v bytové a stavební péči, v ochraně spotřebitelů a družstevníků. Nový zákon sociálního pojištění zajišťuje zaměstnancům finanční podporu pro případ nemoci, stáří a invalidity.

---

¹ VRTIŠKOVÁ, Marie. Teorie a metody sociální práce. Vyd. 1. Brno: Tribun EU s.r.o., 2009, 210 s. ISBN 978-80-7399-877-6 s. 17

1.4 Sociální práce (1945 - dodnes)

Poválečné období

První změny v sociální práci začínají hned po roce 1945, dochází k první vlně přerozdělování majetku, snižuje se sociální a příjmová diferenciaci a tím se mění třídní i sociální struktura obyvatelstva. Téhož roku začíná stát zřizovat školy se sociálním a zdravotnickým zaměřením. Na základě dekretu prezidenta republiky se zřizuje Vysoká škola politická a sociální se třemi fakultami: politickou, novinářskou a sociální. Později je zřízena v Brně Vysoká škola sociální. I přes úspěšnost školy je po dvou letech zrušena.

Padesátá léta

Výrobní prostředky jsou v padesátých letech vyvlastněny. Cílem je odstranění nezaměstnanosti a chudoby. Stát za vlády Komunistické strany znárodňuje majetek všech jednotlivců, církví, družstev, spolků, přebírá i fondy z důchodového, sociálního, nemocenského a úrazového pojištění a tím na sebe bere sociální ochranu a sociální zabezpečení veškerého obyvatelstva. Je zrušeno domovské právo a nahrazuje se státním příslušenstvím. Stát také přebírá všechny ústavy patřící církvím (dětské domovy, výchovné a charitativní ústavy). Sociální péče se poskytuje především formou finančních dávek. Zaniká dobrovolnická i charitativní činnost.

Šedesátá léta

Ve druhé polovině šedesátých let se objevuje nová koncepce sociální politiky. Znovuobnovení sociální péče a následné obnovení sociálního školství. Důležitým obdobím je Pražské jaro roku 1948 (tzv. „socialismus s lidskou tvář“). V tomto období se zcela otevřeně mluví o chybách sociální politiky. Dochází k obnově sociální práce jako vědního oboru. Vychází první učebnice sociálního zabezpečení.

Sedmdesátá a osmdesátá léta

V sedmdesátých letech, v období tzv. normalizace, se sociální práce začíná více rozvíjet. Sociální zabezpečení spadá do působnosti ministerstva práce a sociálních věcí, částečně do ministerstva spravedlnosti a vnitra. Služby a dávky sociální péče poskytují národní výbory. Obnovuje se působnost škol se sociálním a zdravotním zaměřením.

Rozšiřuje se péče o starší členy populace. Budují se pro ně domovy, denní stacionáře. Narůstají problémy, o kterých se začíná mluvit a psát (alkoholismus, drogová závislost mládeže, sebevražednost, prostituce, postavení a životní styl romské populace, ale i životní podmínky v ústavech a dětských domovech apod.). Tyto sociální problémy jsou zveřejňovány a také publikovány (Charta 77).

Sociální pracovníci nejsou schopni řešit tuto problematiku a vytvořit nový výrobní program, tak se v roce 1989 (ještě před revolucí) znovu objevuje myšlenka poskytovat těmto pracovníkům vysokoškolská vzdělání.

1.4.1 Sociální práce po roce 1989

Změny, které proběhly po roce 1989, sebou přinášejí spoustu nových sociálních problémů, především bezdomovectví, migraci uprchlíků přes naše území, neskrývanou prostituci, vězně propouštěné v důsledku amnestie a jejich začlenění do společnosti, narůstající kriminalitu dětí a mládeže. Zvyšuje se konzumace drog, alkoholu a s tím související užívání hracích automatů (tzv. gamblerství). Ženy se stávají mnohdy oběťmi domácího násilí. Objevují se první známky zneužívaných a týraných dětí. O nezaměstnanosti jako takové můžeme mluvit až v druhé polovině devadesátých let.

V těchto letech narůstá snaha o vytvoření deinstitucionalizaci sociálních služeb. To znamená, že tradiční ústavní péče je nedostatečná. Proto do sociální péče vstupují nestátní organizace (církevní či necírkevní). Péče je znovu poskytována na základě dobrovolnictví. Vznikají nevládní organizace, které se zabývají sociálními a zdravotními problémy. Zcela novou formou v oblasti sociální péče se stávají alternativní tresty a alternativní postupy trestního řízení. Soudy jsou pro tuto funkci nuceny zřizovat tzv. probační pracovníky.

Dalším závažným problémem je bydlení. Majetek se vrací původním majitelům. Dochází ke zrušení bytových družstev, podnikových bytů a ubytoven. Byty se nabízejí k odkoupení, jejich ceny jsou ale tak vysoké, že se rodiny zadlužují.

Společnost sociálních pracovníků a Komora sociálních pracovníků jsou společnosti, které hájí zájmy sociálních pracovníků jako profesionálů. Společnost sociálních pracovníků je založena v roce 1990 jako samostatné občanské sdružení. V oblasti

sociální práce vznikají i jiné organizace sdružující instituce stejného typu (Asociace linky důvěry, Asociace občanských poraden, Asociace azylových domů).

2. AZYLOVÉ BYDLENÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Sociální služby, které jsou poskytovány ve prospěch rodin a jejich členů, mají nejen pomoci osamoceným rodičům, kteří se dostali do mimořádně náročné situace či krizové situace, kterou nemohou nebo neumějí vyřešit, tak jak by měli, ale především mají ochránit nezletilé dítě. U nás v České republice existuje mnoho institucí těchto podobných služeb: Odlehčovací služby, Pečovatelská služba pro rodiny s dětmi, Azylové domy.

2.1 Charakteristika domů

„Azylové domy jsou určeny pro matky s dětmi, které se ocitnou v krizové životní situaci. Tyto ženy potřebují často nejen přístřeší, ale též další doprovodné, sociální, psychologické či zdravotní služby a poradenství. Cílem je pomoci jim v hledání trvalého řešení jejich problémů a zajištění samostatného života v budoucnu.“²

Azylová zařízení slouží jako ubytovací zařízení pro osoby bez přístřeší mající umožnit motivovaným klientům integraci do společnosti.

Azylové domy poskytují kromě ubytování svým klientům pomoc při uplatňování práv, pomoc při obstarávání osobních záležitostí. V některých případech poskytují pomoc při zajištění stravy, nebo ji osobně poskytují. Některé azylové domy poskytují tzv. sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Azylové domy pomáhají hledat klientům především zaměstnání a bydlení. Snaží se je motivovat. Cílem je klienty „posunout dát“ k běžnému životu. Protože je pobyt v azylovém domě omezen, je to velmi těžké a méně pravděpodobné. Doba pobytu je v každém azylovém domě jiná. Nejčastěji se jedná o dobu šesti či dvanácti měsíců. Pobyt v Azylovém domě sv. Ludmily v Mokrovratech je nastaven na dobu tří měsíců. To je velmi krátká doba na vyřešení problémů rodiny. Proto většina klientů azylových domů přechází do péče jiných domů a podobných zařízení. Pouze v některých případech rodina odchází do svého bydlení.

---

² MATOUŠEK, Oldřich. Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 352 s. ISBN 80-7367-002-X s. 48

Každý azylový dům má vytvořený vlastní vnitřní řád a pravidla, která klienti musí respektovat a dodržovat. Při porušení řádu azylového domu může dojít k ukončení pobytu klienta. Ve většině azylových domů slouží nepřetržitá služba, kdy se zaměstnanci střídají ve směnném provozu. Kromě této služby se v azylovém domě starají o klienty sociální pracovníci.

Ubytování v azylových domech je zpoplatněno. Pobyt klienti hradí ze svých příjmů, většinou z důchodu, ze sociálních dávek, příspěvku úřadu práce apod. Zřídka kdy jde o placení ze mzdy.

Zřizovateli azylových domů jsou zpravidla církevní organizace, čímž je naplněn jeden z jejich hlavních úkolů – služba člověku.

2.2 Charakteristika klientů

Klienti azylových domů jsou lidé bez domova a lidé, kteří se ocitají v těžké životní situaci. Nejčastěji nemají dobré rodinné zázemí či nemají žádné. Vyrůstají v neúplné rodině, kde nemají dostatečnou péči, v ústavní péči (dětské domovy, diagnostické ústavy), náhradní rodinné péči, nebo v rodině závislé na alkoholu či jiných návykových látkách. Klienti jsou v dětství týráni, zneužíváni nebo zanedbáváni (syndrom CAN). Žijí ve špatných bytových podmínkách (stísněný prostor, nehygienické podmínky, plísňe).³

Mohou to být i lidé, kteří mívají v dětství dobré podmínky pro vývoj a výchovu. Ale i přes dobře prožité dětství a dospívání se přesto stávají klienty azylových domů. V těchto případech se jedná o dlouhodobou ztrátu zaměstnání a poté, z důvodu neplacení nájemného či hypotéky, ztrátu bydlení. Nedostane-li se této rodině pomoci ze strany nejbližších příbuzných a přátel, mohou se dostat do životní situace, kdy sami vyhledají pomoc od kompetentních zařízení (tzv. *socioekonomická situace*), neboť potřebují pouze přechodné bydlení, než jim jejich situace umožní vrátit se zpět do koloběhu normálního života, kterého jsou tito klienti zpravidla schopni.

---

³ Petit – Text, psaný dále v textu odlišným fontem, je sepsaný na základě praxe získané v zařízení tohoto typu (např. z osobních karet klientů azylového domu v Mokrovratech)

Další méně početnou skupinou jsou lidé, kteří se dostávají do azylového domu z důvodu přírodních katastrof (požáry, povodně apod.).

Do domů se uchylují také týrané ženy schovávající se před svými manželi (agresory). V azylovém domě jsou pak v naprosté anonymitě.

„Sociální pracovníci zjišťují, v čem rodina potřebuje pomoci po materiální a praktické stránce a společně nedostatky odstraňují – jednájí s úřady, institucemi, školami, lékaři.“⁴

V těchto zařízeních během pobytu vyplouvají na povrch daleko hlubší problémy klientů a jejich dětí. Většina z nich totiž někdy v minulosti byla ve výkonu trestu, zpravidla za drobnější přestupky (krádeže, rvačky, agresivní chování, neplacení alimentů aj.). Tento typ lidí se v kolektivu vyznačuje povrchním chováním v rámci svých sociálních vztahů, jsou nezodpovědní za své činy a nepřístupní nabízené pomoci, žijí daným okamžikem a ze dne na den. Pracovníci azylového domu také odhalují závislost klientů na alkoholu, drogách apod., jelikož jde o porušování řádu, klientům hrozí vyloučení z azylového domu. Tyto závislosti jsou jedním z nejhorších prohřešků proti řádu, klienti se nesmějí do domu vracet pod vlivem alkoholu a drog, za to hrozí okamžité vyloučení z domu. V domě u sv. Ludmily se např. stalo, že pracovní zařízení zjistili u rodiny se čtyřmi malými dětmi a jedním kojencem, že oba rodiče užívají pervitin, protože neměli krátce po vyplacení sociálních dávek na výživu dětí ani na zaplacení pobytu. Pracovníci měli od začátku pobytu oprávněné podezření z užívání drog u otce, který měl na první pohled viditelné zjizvení na ruku, ale u matky to pro ně bylo překvapením. Tyto důvody (a následné potvrzení u drogových testů) vedly k vyloučení rodiny z azylového domu.

Klienti tedy špatně pečují o své děti a ty jsou často zanedbávány po citové a rozumové stránce. Rodiče se dětem nevěnují, ty proto zlobí, nemají režim a slušné vychování. Zabavit se je snaží televizí. Na děti často křičí a někdy se uchylují k fyzickému trestu. Neumějí děti vychovat a naučit je základním hodnotám a návykům. Rodiče by se před dětmi neměli hádat, ty jsou totiž velmi vnímaví vůči rodinné

---

⁴ TROJANOVÁ, Noemi. Poruchy citové vazby u klientů azylového domu: Magisterská práce. Praha: VŠZSP, 2013, 96 s. s. 33

atmosféře, zejména je důležité, jak na děti působí matka, ta by neměla na děti přenášet negativní emoce. Důležitá je zdravá komunikace mezi partnery, pokud spolu nemluví a prostě mlčí, je to ještě horší, než kdyby na sebe křičeli. Měli by se dětem více věnovat, připravovat se s nimi do školy dělat s nimi domácí úkoly. Děti mají častou absenci z neopodstatněných důvodů. Problematika výchovy dítěte je viditelná zejména u romských rodin.

Starší sourozenci hlídají ty mladší. Pouštějí je samotné na autobus, do školy a zpět. Někteří rodiče nechávají děti doma samotné. Odskočí si „jen“ k jinému klientovi na kávu nebo cigaretu. V době mé praxe takto nechala jedna romská matka své děti doma samotné, myslím, že jedno dítě bylo předškolního a druhé školního věku. To mladší dítě škrtilo se sirkami, které následně našla sociální pracovnice na podlaze jejich bytu. Matka o ničem nevěděla a ani jí to nepřišlo důležité. V podstatě jako by se nic nestalo.

Někteří klienti nemají všechny své děti v péči. Někdy je má v péči partner/ manžel, prarodiče nebo jsou v náhradní rodinné či ústavní péči, v Klokánku - rodinné alternativě ústavní péče. Umístěny jsou tam z důvodu ztráty bydlení, nebo v důsledku pobytu matky v nemocnici. V Klokánku zůstávají do doby, než matka nachází vhodné bydlení pro sebe i své děti. Proto se někdy stává, že se nastěhuje do domu nejdříve matka či rodina a poté si teprve vyzvednou své děti.

2.3 Příčiny umístění klientů

Důvody, které mohou vést k ubytování v azylovém domě, nemusí být vždy podmínkou ocitnutí se v něm. Mohou to být i jiné či podobné důvody, nebo jejich kombinace. Např.:

- * Náhle bez přístřeší (živelné katastrofy - povodně, požáry, tornáda)
- * Krizová situace z důvodu úmrtí partnera
- * Svobodné prvorodičky/ matky bez odpovídajícího bydlení a partnera
- * Dlouhodobí neplatiči nájemného
- * Po odchodu z vězení bez přístřeší
- * Partner odešel do vazby
- * Rozvedený/á cizinec/cizinka bez přístřeší
- * Bezdomovci
- * Odchod z dětského domova či jiného ústavního zařízení

2.4 Typy domů

Azylové domy jsou registrovány na základě zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., § 57. Typologie azylového bydlení není v České republice prozatím vytvořena. Azylové domy se nejčastěji dělí takto:

- * Azylové domy pro ženy
- * Azylové domy pro muže
- * Azylové domy pro matky s dětmi
- * Azylové domy pro rodinu

Existují i azylové domy, které jsou zaměřené jen na týrané ženy, nezletilé matky a handicapované matky. V těchto domech jsou vytvořeny trochu jiné podmínky a přísnější pravidla, která slouží k většímu bezpečí klientů.

Azylové domy pro muže poskytují dočasné ubytování mužům, kteří se ocitají v nepříznivé sociální nebo životní situaci spojené se ztrátou bydlení. Cílovou skupinu tvoří bezdětní muži starší osmnáct let. Některé tyto domy se podobají spíše noclehárnám.

Naopak azylové domy pro ženy poskytují své služby osamělým ženám od osmnácti let.

Největší skupinu domů tvoří azylové domy pro matky s dětmi. Obvyklými klienty jsou matky dětí mladších než tři roky, které jsou ohrožovány přítelem/ manželem nebo na ně působí jakýkoliv jiný nežádoucí vliv, buď přímo či nepřímo zasahující je i jejich dítě. Z toho důvodu musejí svůj domov opustit a vyhledat pomoc sociální služby.

3. AZYLOVÝ DŮM SV. LUDMILY V MOKROVRATECH

Celý název a adresa zařízení: Farní charita Starý Knín, Náměstí Jiřího z Poděbrad 47, 262 03 Nový Knín. Azylový dům sv. Ludmily, Mokrovraty 139, 262 03.

Farní charita Starý Knín byla založena v roce 1993. Hlavním cílem je pomáhat starým a nemocným lidem, pomáhat jim v nemoci a samotě, podporovat je po stránce tělesné, duševní a duchovní. Cílem činností je povzbuzovat klienty k pozitivnímu prožívání stáří a vztahu k životu pomocí terénních sociálních služeb. Farní charita Starý Knín poskytuje svým klientům tyto služby: terénní ošetrovatelské služby, osobní asistenci, odlehčovací službu, sociálně aktivizační služby, sociální rehabilitaci, pečovatelskou službu, respitní péči. Provozuje především azylový dům s cílovou skupinou rodiny s dětmi.

Azylový dům sv. Ludmily byl postaven v roce 2006 z finančních prostředků Evropské unie v rámci Společného regionálního operačního programu. Je to poměrně nové sociální zařízení pro rodiny s dětmi. Tento azylový dům je jedním z mála sociálních zařízení v České republice, které poskytuje ubytování kompletním rodinám, nikoliv jen matce s dětmi, ale i otcům s dětmi, nebo celé rodině. Právě díky této možnosti může rodina zůstat pohromadě v těžké životní krizi a zabránit tím jejímu rozpadu. Žádosti o pobyt si lidé podávají z celé republiky. Osobně jsem zažila rodinu z Brna i Plzně.

3.1 Lokalita

Azylový dům je umístěn v klidné venkovské obci Mokrovraty, je to ideální prostředí pro rodiny s malými dětmi i pro oběti domácího násilí. Azylový dům sv. Ludmily v Mokrovratech se nachází asi pět kilometrů od města Dobříše. Cesta z Prahy do obce trvá přibližně čtyřicet minut. Dopravní spojení do Dobříše i do Prahy je velmi dobré. Vlakové nádraží se nachází asi pět set metrů od domu a autobusové nádraží je přímo ve středu obce. Zmiňuji to proto, že většina klientů azylového zařízení tuto dopravní dostupnost využívá prakticky každý den (na nákupy, k lékaři). Je to i způsob dopravy, který využívají k stěhování (ať už do azylového domu či naopak do svého vlastního

bydlení nebo do jiného zařízení). Málokterá rodina má své vlastní auto či možnost jeho zapůjčení.

3.2 Cíle a poslání

Azylový dům sv. Ludmily slouží především k dočasnému ubytování rodin, které se ocitají v takové nouzi, kdy přicházejí o střechu nad hlavou. Azylového bydlení využívají především mladé matky s dětmi nebo mladí rodiče, kteří nemají rodinné zázemí, neboť od dětství nežili se svými rodiči, a také týrané ženy s dětmi.

Hlavní činností Centra pro podporu sociálně slabých rodin (azylového domu) je komplexní řešení sociální situace rodiny, zvyšování rodičovských kompetencí a získávání praktických dovedností.

Pomoc je zaměřena na matky, zlepšení psychické situace matky a dítěte/ dětí, zlepšení vztahu mezi nimi. Mladé maminky učí pečovat o své děti, o domácnost, někdy i vařit apod. To vše proto, aby se naučily samostatnost a zařadily se do běžné společnosti. Pomoc je zaměřena také na dosažení samostatnosti v jednání s úřady, lékaři. Někdy je nutný doprovod sociální pracovnice. Další cílem je pomoci sehnat práci.

Prvním krokem k osamostatnění klientů je finanční soběstačnost / nezávislost. Najít si práci je těžké pro každého, natož pro klienty, kteří jsou dočasně ubytováni v azylovém domě. Nejtěžší je to pro maminky na rodičovské dovolené a s předškolními dětmi. Pokud se jedná o kompletní rodinu, snaží se dům najít práci pro jednoho z rodičů.

Z tohoto důvodu paní Mgr. Noemi Trojanová zřídila přímo v domě tréninkovou textilní dílnu, do které má přístup každý klient, který má chuť šít a přitom si vydělat nějaké peníze. Šijí se zde jednoduché výrobky (tašky, ubrusy, prostírání, zástěry, obaly na knihy). Ty se pak potiskují obrázky a logem organizace. Tyto výrobky si mohou občané obce zakoupit za přijatelnou cenu na obecním úřadě nebo přímo v domě. Výrobky prodávají i na trhu v Novém Kníně a Dobříši. Peníze z prodeje přispívají na chod zařízení. V domě usilují o zlepšení situace celé rodiny a její stabilizaci. Pomáhají řešit partnerské vztahy a podporují rodiče ve výchově dětí.

3.3 Popis zařízení

V domě je k dispozici šest samostatných bytů (pět bytů 2 + kk a jedna garsonka). Každá rodina má svůj byt. Byty jsou plně vybaveny (vybavená kuchyně, koupelna, postele, televize). Z vlastní zkušenosti mohu říci, že kapacita azylového domu byla a je naplněna vždy. Je zde spíše opačný problém. Mnoho klientů čeká v tzv. pořadníku čekatelů na poskytnutí ubytování. Sociální pracovnice Azylového domu sv. Ludmily musí vždy dobře zvážit, které klienty přijme. Kritériem je zde nejvyšší potřeba ubytování a pomoci. Rozhodování není lehké, protože tuto potřebu mají všechny rodiny. Část čekatelů je ubytována na ubytovnách, kde nejsou vhodné podmínky pro dospělého člověka, ani pro malé děti. S těmito klienty je nejvíce „práce“. Jsou i klienti, kteří přicházejí rovnou z ulice. Klienti žijící v nevhodných bytových podmínkách pro život (stísněný prostor, plísně, vlhkost), ženy jako oběti domácího násilí. Byt tedy využívají samostatně, ale další prostory jsou sdílené (prádelna, kočárkárna a společenská místnost). Ta slouží ke společnému setkávání a k aktivizačním programům. Maximální kapacita domu je dvacet sedm klientů včetně dětí. Klienti azylového bydlení mohou využívat zahradu, která je součástí domu.

Chod tohoto zařízení je nepřetržitý, je zajišťován vedoucím domu, zástupkyní vedoucí, sociální pracovníci a pěti asistenty denní a noční služby. Uživatelé služby musí dodržovat pravidla a řád azylového domu. Při opakovaném porušení řádu může být klient z domu vyloučen. Nejhorším „prohřeškem“ je užívání alkoholu a drog v domě či příchod v podnapilém stavu do domu. V tomto případě dochází k okamžitému vyloučení rodiny ze zařízení. Řád Azylového domu sv. Ludmily je součástí přílohy práce.

Z bezpečnostních důvodů je vstup do zahrady neustále zamčený. Někteří klienti jsou v zařízení ubytováni anonymně, obvykle se jedná o ženy (oběti domácího násilí), které se zde zpravidla ukrývají před svým mužem. Klienti musí svůj odchod nahlásit, poté jim služba umožní odejít. Odchody a příchody klientů si pracovníci zařízení po celý den zapisují. V sešitě si evidují čas odchodu a příchodu, jméno klienta, důvod odchodu (lékař, nákup, procházka).

V domě je k dispozici jeden mrazák, který slouží všem. Je umístěn v přízemí domu. Aby se předešlo sporům o potraviny, pracovníci mají zavedený sešit, kde se vedou tyto

údaje: datum, číslo bytu, jméno klienta, počet a druh potravin. Podobné je to s prádelnou. Klienti domu si musí vyzvedávat klíč od prádelny u pracovníků zařízení, po vyprání nahlásí, kolik vyprali dávek. Po použití prádelny pracovníci místnost kontrolují. Také toto se zaznamenává do sešitu (jméno, č. bytu a počet dávek).

3.4 Poskytované služby

„Azylový dům poskytuje služby, které jsou v zákoně 108/2006 Sb. zapsány pod §57 Azylové domy a §68 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a §70 Sociální rehabilitace.“⁵

V Azylovém domě je uživatelům poskytován komplex služeb:

- * Ubytování
- * Sociální poradenství
- * Psychologická podpora či psychoterapie
- * Poradenství speciálního pedagoga
- * Kurzy PC
- * Ergoterapie
- * Sociálně aktivizační služby

Ubytování

Uživatelé služeb jsou povinni ze zákona platit azylové bydlení – dospělý 70 Kč/ den a dítě 40 Kč /den. Pobyt v azylovém domě je omezen na dobu tří měsíců.

Sociálně aktivizační služby

Tyto služby jsou poskytovány zdarma a jsou omezeny na jeden kalendářní rok:

- * Pomoc při jednání s úřady
- * Pomoc při zajištění chodu domácnosti a péči o děti
- * Doučování dětí

---

⁵ SOCIÁLNÍ PÉČE: *charitní pomoc, pečovatelské služby a osobní asistence pro oblast Středních Čech. Sociální péče [online]. 2007 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.socialnipece.cz/azylovy-dum/>*

- * Výtvarné dílny
- * Kulturní akce
- * Výlety
- * Vzdělávací programy (kurzy PC)
- * Knihovnický kroužek
- * Psychologická pomoc

Pravidelně jednou týdně dochází do zařízení (každý v jiný den) psycholog, speciální pedagog, učitel výtvarné výchovy (ergoterapeut), knihovnice, dluhový poradce a lektor počítačů. Obyvatelé mohou jejich služeb plně využívat. Lektor počítačů učí klienty základním dovednostem jako je prohlížení internetu (vyhledávání práce, psaní e-mailů apod.). Knihovnice přichází z Městské knihovny Dobříš a azylovým dětem předčítá knihy. Po přečtení o knize diskutují a vysvětlují si nejasnosti. Děti mají možnost zapůjčení knih z knihovny v Dobříši i z malé knihovny přímo v azylovém domě. Dluhový poradce pomáhá klientům s jejich dluhy. Pomáhá jim sestavit měsíční splátkový kalendář a jedná s věřiteli. Také se snaží naučit klienty hospodařit s jejich příjmy (mateřská dovolená, důchody, sociální dávky: příspěvek na bydlení, na dítě).

Často se stává, že rodině nevystačují finance do dalšího měsíce a nemají peníze na základní potraviny pro sebe a děti. V tomto případě pracovníci zařízení vydávají rodině nejnnutnější potraviny nebo i finance na základě sestaveného nákupu. Proces nazývají *potravinovou bankou*. Opět se vše eviduje do sešitu (č. bytu, klient, druh a počet potravin, datum vydání, podpis pracovníka). Rodina musí vrátit vypůjčené finance nebo koupit potraviny, které obdržela v zařízení.

Pracovníci centra s dětmi a jejich rodiči pořádají výlety – procházky v okolí obce (Voznice, Malá Hraštice), výlety do Staré Hutě – Památník Karla Čapka, táboření a opékání buřtů u altánu, který se nachází na půli cesty mezi Mokrovraty a Dobříší.

Veškeré služby mají vést k opětovnému zařazení rodiny do společnosti a uplatnění na trhu práce.

Centrum na podporu sociálně slabých rodin spolupracuje s Městským úřadem Dobříš, se základními školami v Dobříši a se školou v Mokrovratech, s Praktickou školou a speciální školou Dobříš, s Intervenčním centrem v Příbrami, se sociálním

odborem v Dobříši, Příbrami, s dětskými lékaři v Novém Kníně a v Dobříši, s Policií ČR, neziskovými organizacemi Magdaléna, Sananim, s městskou knihovnou v Dobříši a vybranými azylovými domy ve Středočeském kraji. Také spolupracují s pekárnou v nedaleké obci Malá Hraštice. Její majitelka neustále zaměstnává klienty azylového domu, je s nimi velmi spokojena. Dokonce nabídla jednomu z obyvatelů domu volný byt, který vlastní, k pronájmu.

3.5 Určení služeb

- * Rodinám s dětmi bez přístřeší (úplným, neúplným)
- * Osamělým rodičům s dětmi
- * Těhotným ženám od 7. měsíce těhotenství
- * Obětem domácího násilí
- * Obětem přírodních katastrof
- * Osoby komerčně zneužívané

3.6 Smluvní podmínky

„Mezi oběma stranami jsou uzavírány 3 smlouvy: Smlouva o poskytování ubytování v Azylovém domě sv. Ludmily a Smlouva o poskytování sociálně aktivizačních služeb v Azylovém domě sv. Ludmily a Smlouva o sociální rehabilitaci. Od klientů je vyžadováno dodržování všech smluv, ubytovacího a provozního řádu v jejich vlastním zájmu i v zájmu jejich spolubydlících.“⁶

3.7 Projekty a financování

Provoz centra na podporu sociálně slabých rodin je zajišťován individuálními projekty Středočeského kraje. Farní charita Starý Knín realizovala projekty, které byly zaměřeny na dva typy cílů. Důvod vzniku projektu vyplival z nedostatku pracovních míst ve venkovských oblastech. Zejména pro osoby do 25 let bez kvalifikace nebo

---

⁶ SOCIÁLNÍ PÉČE: *charitní pomoc, pečovatelské služby a osobní asistence pro oblast Středních Čech. Sociální péče [online]. 2007 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.socialnipece.cz/azylovy-dum/>*

s nízkou úrovní kvalifikace, pro osoby starší 50 let a pro osoby pečující o závislého člena rodiny. První cíl projektů byl realizován pro nové pracovnice Farní charity Starý Knín. Bylo jim poskytnuto sociální poradenství a vytvořeno nové pracovní místo. Nové pečovatelky neměly pro výkon povolání dostatečné vzdělání. Farní charita pro ně realizovala kurz Pracovníka v sociálních službách. Druhý cíl projektu byl přímo realizován v Azylovém domě sv. Ludmily. Uživatelé služeb domu jsou lidé s nízkým vzděláním a také sebevědomím, často s trestnou minulostí, matky pečující o své děti. Téměř všichni klienti jsou zadlužení. Proto je tento projekt zaměřen na pomoc klientům domu při zařazení na trh práce – zejména jde o podporu mužů s trestnou minulostí. Projekt Pracovní příležitosti v sociální oblasti a reintegrace na trh práce tak nabídl společné řešení jejich těžké životní situace mj. spočívající v psychologické a psychoterapeutické pomoci, která měla vést k získání zkušeností a dovedností pro uplatnění na trhu práce. Psychologická podpora klientů je velmi důležitá, neboť vytvoření atmosféry může vyřešit řadu problémů. Důležitou pomocí jsou i praktické věci, například psaní životopisu, motivačního dopisu. S těmito záležitostmi pomáhá tzv. poradce zaměstnanosti.

Do realizace projektu byli zapojeni čtyři pracovníci – vedoucí a koordinátor projektu, sociální asistent pro integraci na trh práce, psychoterapeut a asistent zaměstnanosti – poradce. Se zájemci o poskytnutí služeb vedl vedoucí projektu a zároveň vedoucí azylového domu rozhovor. Na jeho základě se zájemce rozhodl, zda pomoci využije. Pokud ano, byla s ním uzavřena Smlouva o poskytnutí sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a sestaven Individuální plán uživatele služeb. Mimo jiné se tento Individuální plán sestavuje s každým klientem po příchodu do azylového domu. V plánu jsou vytyčeny body, které by chtěl klient za dobu pobytu v domě splnit. Nejčastěji to bývá nalezení vhodné práce a alespoň pravidelné docházení na úřad práce. Protože klienti s dětmi málo chodí na procházky, mají tam často i tento bod – více se věnovat dětem a chodit s nimi častěji na čerstvý vzduch za jakéhokoliv počasí (rodiče zabavují své děti televizí, což není vhodné).

Projekt je zaměřen především na obyvatele azylového domu, ale také pro nezaměstnané, kteří v domě sice ubytováni nebyli, ale jejich sociální situace se řadila do cílové skupiny projektu. Celkem se projektu druhého cíle účastnilo 48 uživatelů (16

mužů a 32 žen). Úspěšnost na trhu práce byla menší, ale podařilo se sehnat zaměstnání pro tři muže – živitele rodiny a tři ženy - samoživitelky.

V posledních letech je centrum financováno také z prostředků MPSV (Ministerstvo práce a sociálních věcí), z příjmů od klientů, strukturálních fondů EU a Sociálního fondu města Dobříše. Na chod zařízení přispívají i finance z textilní dílny.

PRAKTICKÁ ČÁST

4. KAZUISTIKY

Kazuistiky byly vypracovány na základě poskytnutých informací od pana Jiřího a slečny Zuzany z Azylového domu Sv. Ludmily v Mokrovratech. Některé údaje (*vzdělání, údaje o rodičích*) jsou převzaty z jejich osobních karet, které mi byly poskytnuty vedoucí zařízení Azylového domu.

Kazuistika – pan Jiří

Osobní anamnéza:

Narození:

Stav: rozvedený

Vzdělání: Středoškolské (střední průmyslová škola)

Děti: 2

Rodinná anamnéza:

Matka: špatné vztahy

Otec: nežije

Sourozenci: mladší bratr

Pan Jiří se rozvedl se svojí manželkou Lucií, která už v té době měla problémy s alkoholem. Manželský vztah jim nefungoval z mnoha důvodů, jedním z nich byl právě alkohol. Spolu mají devítiletého syna Tomáše. Po rozvodu si paní Lucie našla nového přítele, s kterým si pořídila dceru Lucii. Pan Jiří má také dceru Andreu, která je ovšem mnohem starší než jeho syn Tomáš. Andrea vyrůstá u své matky.

Po nějaké době se pan Jiří nastěhoval se synem Tomášem právě k jeho matce a k jejímu partnerovi do Štěchovic. Byl to veliký dům, kde mohli všichni žít pohromadě, aniž by si vzájemně překáželi. Jiří se nastěhoval, aby byl Tomáš, co nejbližší své matce. Zároveň nemohl najít pro sebe a svého syna vhodné bydlení. Toto

soužití jim fungovalo až do té doby, než začala paní Lucie stále častěji propadat pití a její závislost na alkoholu stále rostla. Zašlo to dokonce tak daleko, že jí byli obě dvě děti odebrány orgánem sociální péče o děti. Malá Lucie s Tomášem byli umístěni v Klokánku v Kolíně.

Pan Jiří se ihned odstěhoval a našel si byt i zaměstnání právě v Kolíně. Zažádal soud o svěřeni dítěte do péče. Často je chodil navštěvovat a na svátky si oba bral domu. Jednou vzal děti na dětské hřiště, kde byla spousta prolézaček. Ovšem druhý den byl těžce obviněn ze zneužití malé Lucie ze strany Klokánka. Dívce totiž našli mezi nožičkami opruzeniny. Situace poté byla velmi důsledně prověřována. Panu Jiřímu byl prohledáván několikrát byt, včetně počítače, telefonu, zásuvek apod. Byl zároveň odvezen policií České republiky k výslechu. Obvinění ze zneužití tehdejší pětileté Lucie se rozneslo po celém Kolíně a mělo také velký dopad na jeho syna Tomáše. Ve škole se mu děti posmívaly a také ho okrádali. Celé vyšetřování trvalo přibližně jeden měsíc. Po této době se však nakonec prokázala jeho nevina a Jiřímu byla poskytnuta omluva z Klokánka, neboť se prokázalo, že Luciiny opruzeniny byly způsobeny z prolézaček na dětském hřišti.

Tomáš s malou Lucií byli po celou tu dobu v Klokánku. Tomáš tam pobýval rok a půl. Jeho nevlastní sestra tam ještě dnes stále žije. Po rozhodnutí soudu, který svěřil dítě do péče jeho otci, se odstěhovali z Kolína na Dobříš zpět k jeho vlastní matce (která se mezitím neúspěšně 3 měsíce léčila ze závislosti na alkoholu) a jejímu příteli. Pan Jiří nadále nechtěl v Kolíně zůstat. Lidé na něho koukali tzv. „skrže prsty“ i přes jeho prokázanou nevinu.

Ovšem pobyt u paní Lucie nebyl také nejlepší jak pro Jiřího, tak především pro syna Tomáše. Matka se sice ze závislosti na alkoholu léčila, ale neúspěšně a sklony k alkoholu má dodnes. Z tohoto důvodu se oba od Lucie opět odstěhovali. Sociální pracovnice z OSPODU mající na starosti Tomáše a jeho otce, jim nakonec doporučila právě pobyt v azylovém domě v Mokrovratech nedaleko města Dobříše.

Přestože malý chlapec již žije se svým otcem v azylovém domě, jejich budoucnost je stále nejasná. Pobývat v azylovém domě totiž mohou jen po dobu tří měsíců a poté se musejí opět odstěhovat buďto do jiného azylového domu nebo nejlépe do svého, což

je nepravděpodobné. Pan Jiří je totiž nezaměstnaný, a jestliže nezačne pracovat a řádně se starat o svého syna, hrozí jim opět oddělení od sebe a v neposlední řadě odebrání dítěte z péče otce.

Tomáš je velmi plachý, ale chytrý kluk, chodí do Praktické školy na Dobříši. Delší pobyt v Klokánku na něm totiž zanechal následky nejen díky obvinění svého tatínka ze zneužití jeho sestřičky.

Tomáš je svěřený do péče otce, ale styk s jeho matkou zakázaný nemá. Především záleží na panu Jiřím. Ten mu však styk nezakazuje a naopak by byl rád, aby matka projevila o svého syna větší zájem. Je si vědom toho, že každé dítě má právo vídat se s oběma svými rodiči, ať už jsou jakýkoli. Tomáš si však ke své matce nalézá cestu pomalu, její problémy s alkoholem tomu nepomáhají, dokud si je matka nevyřeší, k výraznější změně jen tak nedojde.

Kazuistika č. 2 - slečna Zuzana

Osobní anamnéza:

Narození:

Stav: svobodná

Vzdělání: Praktická škola (rodinné zaměření)

Děti: 1

Rodinná anamnéza:

Matka: biologicky známá

Otec: nežije

Sourozenci: mladší sestra

Zuzka je jedna z těch, kteří uvádějí, že jejich dětství a dospívání nebylo takové, jaké by mělo být. Nehodnotí ho za špatné, ale ani za dobré. Spolu se svou matkou a mladší sestrou vyrůstali po azylových domech. Byly zvyklé se stěhovat po několika měsících a znovu se adaptovat na nové prostředí a nové lidi. Měnit školy, doktory a své přátele.

Svého otce nezná, krátce po jejím narození od rodiny odešel. S matkou i s dcerami přerušil veškeré vztahy. Teprve nedávno zjistila, že její otec již nežije.

V období dospívání se Zuzka s její matkou a sestrou přestěhovala do bytu, který měli v pronájmu. Zuzka v té době navštěvovala dvouletou praktickou školu rodinného zaměření. Našla si přítele, který byl mladší asi o jeden rok než ona. Začala kouřit a užívat příležitostně alkohol. Také párkrát vyzkoušela drogy. Jednalo se především o užití marihuany, extáze apod. Nedá se říci, že by si vypěstovala návyky, nebo se stala závislou. S přítelem se po krátké době rozešla, to ještě nevěděla, že otěhotněla. Bývalému příteli to dodnes neřekla. Později se dozvěděla, že si odpykává trest za drobné krádeže. Byt, ve kterém žila se svou matkou, nebyl ideální pro výchovu malého dítěte. Byl poměrně malý, pravděpodobně se jednalo o garsonku. V bytě bylo neustále vlhko, zima a plísň. Její matka neměla zájem stát se babičkou. K narození dítěte se postavila negativně. Z těchto důvodů se Zuzka odstěhovala do klokánka. Zuzka porodila zdravou, krásnou holčičku. Jmenuje se Veronika. Po porodu se musela přestěhovat do azylového domu pro matky s dětmi v Mokrovratech. Když se přistěhovali, její dceři byly tři měsíce.

Zuzku a její malou dcerku si zde každý rychle oblíbil. Se Zuzkou nebyli nikdy žádné problémy a pracovníci zařízení s ní byli jako s klientem vždy spokojeni. Byla jednou z mála mladých maminek, které se vždy o své dítě uměly postarat. Uměla dobře hospodařit se svými financemi, veškeré poplatky platila včas. Zuzka je matka, která díky své povaze do takového zařízení nepatří. Vztahy s matkou nikdy nepřerušila, jen je hodně omezila. Její maminka si našla vhodnou práci a přestěhovala se do jiného bytu, s matkou přesto bydlet nemůže. Myslí si, že by jim vzájemné soužití nefungovalo a matka by mohla zneužívat její mateřské. Lepší vztah má se svou tetou, se kterou se vzájemně velmi často navštěvují, ta se snaží Zuzce s péčí o dceru vyjít vstříc.

Zuzka musela azylový dům v Mokrovratech po třech měsících opustit a přestěhovat se do jiného. Nyní se pobývá v jednom azylovém domě v okolí Prahy.

Kazuistiku o Zuzce jsem se rozhodla napsat z toho důvodu, protože je zde patrné, jak důležité je mít za sebou podporu rodičů a dobré zázemí, dobře prožité dětství a dospívání. Následky špatně prožitého dětství si člověk nese v podvědomí celý život.

Žití bez otce ve špatných bytových podmínkách, matka samoživitelka se dvěma dcerami a v důsledku toho bydlení v azylových domech a si vyzkoušela návykové látky. Nedobré životní podmínky měly a vzpomínky na ně mají stále na Zuzku negativní dopad. U těchto lidí existuje velké riziko toho, že jim tento způsob života a vedení vztahů v rodině připadá „normální“ a ve stejném duchu podvědomě vychovávají i své děti. Zuzka je ale v tomto mírně odlišný případ, protože si toto vše dobře uvědomuje a snaží se opět postavit na vlastní nohy a nést důsledky své mladistvé nerozvážnosti. Ona je jako jedna z mála azylových lidí, která by uměla žít v běžné společnosti, ale její finanční možnosti jí to nedovolují.

5. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Cíl

Dotazníkové šetření se zaměřuje na zpětnou vazbu občanů obce Mokrovraty na Azylový dům sv. Ludmily. Cílem je zjistit informovanost a názor občanů na dům, jeho klienty a co si myslí o začlenění klientů tohoto domu do naší společnosti. Zdali by souhlasili s tím, aby obec poskytovala klientům AD větší možnosti podporující jejich začlenění (kulturní akce pro rodiny s dětmi – dětské dny, karnevaly, sportovní akce, návštěvy, případně brigády apod.). Dalším cílem je zjistit, zdali občané obce vědí, kam klienti azylového domu odcházejí, když dům opouštějí. Správné odpovědi se kroužkují (lze označit více správných odpovědí).

Charakteristika zkoumaného vzorku

Výzkum je určený obyvatelům obce Mokrovraty a Mokrovraty – Pouště ve věkové kategorii 15+. Šetření je anonymní. Celkově je osloveno 72 respondentů, z toho je 35 mužů a 37 žen. Průměrný věk všech respondentů je 41 let.

Metoda výzkumu

Pro sběr dat je použito dotazníkové šetření. Způsob dotazování:

- * písemné (68 respondentů)
- * elektronické (4 respondenti)

Typy otázek v dotazníku:

- * 5 uzavřených, dotazované osobě se zobrazují všechny možnosti odpovědí, které se navzájem vylučují a výstupem toho typu jsou kvantitativní data.
- * 4 otevřené otázky, jejichž cílem je získání stanoviska – osobního názoru k dané problematice, výstupem jsou kvalitativní data.
- * 3 polouzavřené otázky, kombinace výše uvedeného, kdy respondent odpovídá z předem daného výběru odpovědí a doplňuje svůj názor.

Formulace hypotéz

V souladu se stanoveným cílem práce jsou stanoveny tyto hypotézy:

H1: Občané obce Mokrovraty nesouhlasí s vyšší mírou začlenění obyvatel AD do její společnosti.

H2: Občané mají negativní názor na klienty AD na základě osobní zkušenosti s těmito lidmi.

Způsob provedení výzkumu

Data jsou získána metodou písemného a elektronického dotazování. Se sběrem dat mi pomohla sociální pracovnice Azylového domu sv. Ludmily. 13 dotazníků bylo rozdáno na Obecní úřad Mokrovraty (návrtnost byla nižší – 7) za cílem zjištění ochoty starostky obce v rámci zapojení se do dotazníkového šetření respektive do vztahu mezi obcí a klienty azylového domu.

Sběr dat probíhal po dobu 1 měsíce a půl (zhruba od začátku dubna do 17. května), písemní dotazníky jsem rozdávala sama s tím, že část jsem poskytla do míst, kde je frekventovanost lidí nejvyšší (2 místní restaurace, obecní úřad, knihovna). Návrtnost byla 73 % (72 ze 101 dotazníků se vrátilo). Nejvyšší návratnost byla v restauraci díky tomu, že lidé zde vyplňovali zpravidla po dobu své návštěvy a při odchodu dotazník předali zpět do výčepu, kde se nacházela krabice s otvorem pro výsledky. Část dat mi byla vyplněna elektronicky - poštou. Jedná se pouze o 4 dotazníky, jelikož takto získaná data mohou ztrácet na anonymitě, přičemž text mohl vyplnit kdokoli.

Metoda vyhodnocení dat

Dotazník je vyhodnocen statistickou metodou Chí kvadrát testu dobré shody pro otázku č. 8 - Souhlasíte s tím, aby se obecní úřad snažil pořádat více kulturních akcí podporující snazší začlenění obyvatel azylového domu do naší obecní společnosti? **Pro svou odpověď, prosím, napište zdůvodnění, případně další návrhy začlenění.**

- a. Ano
- b. Ne

Výsledky výzkumu a jejich interpretace

Výpočet statistické významnosti – porovnávání dvou skupin v odpovědích na danou otázku:

1. skupina (muži) – 33 jedinců
2. skupina (ženy) – 32 jedinců

Tabulka 1: Četnosti

	Ano	Ne	Celkem
Muž	18	15	33 (a)
Žena	14	18	32 (b)
Celkem	32 (c)	33 (d)	65 (x)

$$\text{Muž}_{\text{Ano}} = \frac{a \cdot c}{x} = \frac{33 \cdot 32}{65} = 16,2$$

$$\text{Muž}_{\text{Ne}} = \frac{d \cdot a}{x} = \frac{33 \cdot 33}{65} = 16,7$$

$$\text{Žena}_{\text{Ano}} = \frac{c \cdot b}{x} = \frac{32 \cdot 32}{65} = 15,7$$

$$\text{Žena}_{\text{Ne}} = \frac{d \cdot b}{x} = \frac{33 \cdot 32}{65} = 16,2$$

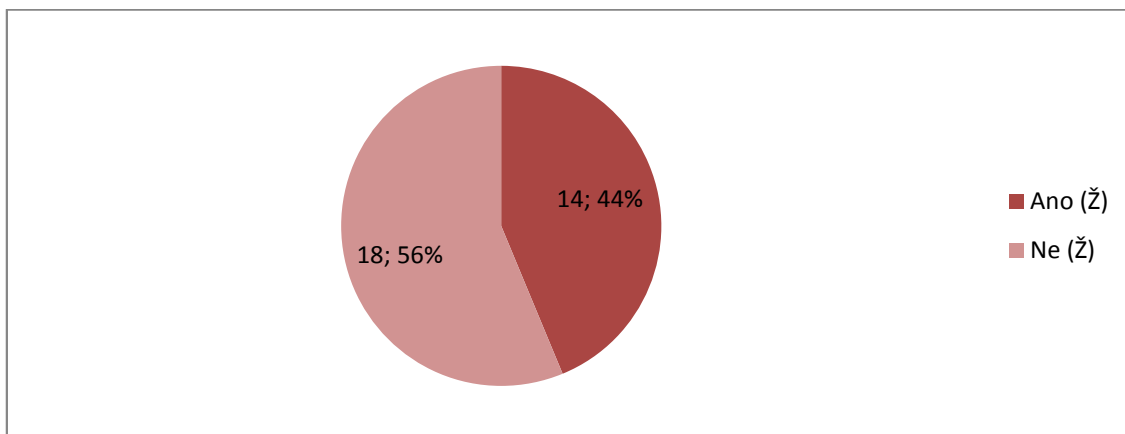
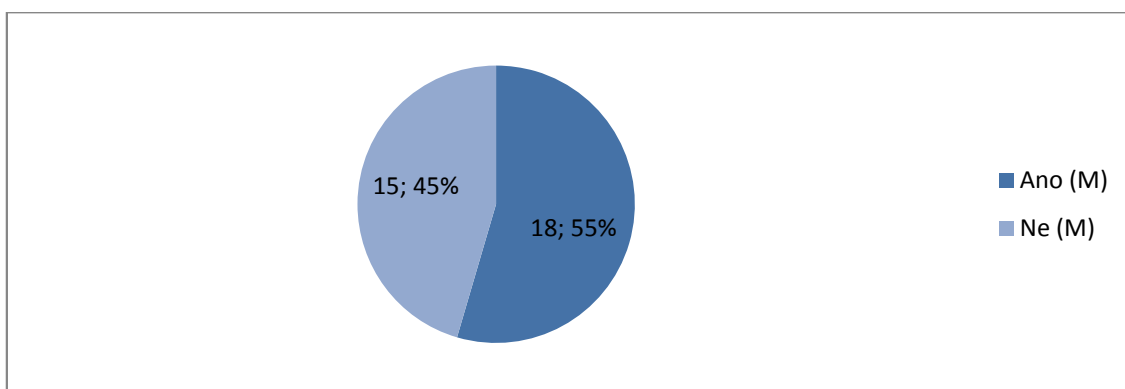
Tabulka 2: Očekávané četnosti

	Ano	Ne
Muž	16,2	16,7
Žena	15,7	16,2

$$X^2 = \frac{(18-16,2)^2}{16,2} + \frac{(15-16,7)^2}{16,7} + \frac{(14-15,7)^2}{15,7} + \frac{(18-16,2)^2}{16,2} = 0,2 + 0,173 + 0,184 + 0,2 = 0,757$$

Statisticky významný rozdíl není na hranici významnosti.

Graf 1: Otázka č. 8 - Ženy**Graf 2:** Otázka č. 8 - Muži

Z uvedených grafů vyplývá, že se začleněním klientů azylového domu souhlasí více muži než ženy. Odpověď ANO uvedlo 18 z 33 mužů, kdežto ANO uvedlo pouze 14 z 32 žen. Pokud se však výsledky obou skupin sečtou dohromady, ANO odpovědělo 32 a NE 33 z 65 dotazovaných, kteří uvedli svou odpověď.

Kvantitativní analýza**Tabulka 3:** Přehled výsledků dotazníku

Odpovědi									
Otázka	Celkem					Muž		Žena	
	Ano	Ne	Nevím	Průměrný věk	Nevyplněno	Ano	Ne	Ano	Ne
1	X	X	X	X	X	35		37	
2	X	X	X	41	X	X		X	
3	72	X	X	X	X	35		37	
4	72	X	X	X	X	35		37	
5	31	8	29	X	2	X		X	
6									
7									
8	32	33	X	X	7	18	15	14	18
9	1	71	X	X	X	1	34	0	37
10	33	39	X	X	X	15	20	18	19
11									
12									

Kvalitativní analýza – otázky 7, 8, 9, 11, 12

7. Uveďte, prosím, jaký máte názor na obyvatele tohoto domu.

Z odpovědí, které je možné označit jako interpretovatelné, vyplývá, že názor na obyvatele domu je značně různorodý, neutrální až negativní (např. „kradou“, „nepracují“, že si za svou situaci mohou sami apod.). Celkově je patrné, že mnoho občanů s těmito lidmi nepřichází do kontaktu (12 dotázaných) nebo je z jejich odpovědi často poznat, že na ně nemají ucelený názor (odpovědi „smíšený“, „nevadí mi“, „kladný“, „špatný“ apod.). Několik dotazovaných (4) se však názorově shoduje na tom, že klienti zneužívají azylového domu a za svou životní situaci si mohou sami (zneužívání sociálních dávek, neochota samotných lidí si práci najít a spoléhání se na to, že azylový dům jim pomůže bez jejich pomoci, názor, že záleží na každém člověku, ale díky nezodpovědnému chování jsou bití jejich děti apod.). Objevil se rovněž názor, že velké množství lidí, kteří tam žijí, jsou „jiní“ ve smyslu fungování v dnešní společnosti. Tito lidé mají často úplně jiné hodnoty a postoje.

8. Souhlasíte s tím, aby se obecní úřad snažil pořádat více kulturních akcí podporující snazší začlenění obyvatel azylového domu do naší obecní společnosti? **Pro svou odpověď, prosím, napište zdůvodnění, případně další návrhy začlenění.**

Pozn.: Většina z dotazovaných osob nedokázala svou odpověď zdůvodnit.

ANO (32 odpovědí celkem)

Objevuje se několik návrhů začlenění klientů azylového domu do obecní společnosti, zejména jde o tvorbu kulturních akcí pro děti (dětský den, drakiáda, nabídnutí školy účasti dětí na jejich akcích, atp.) nebo začlenění se prospěšnou prací (zkrášlování obce), dále se vyskytuje nápad na vybudování respektive obnovu dětského hřiště v obci a setkání se s těmito lidmi formou pravidelného pátečního sezení v městské knihovně. Či obecně odpověď „samozřejmě, kdybych byl v podobné situaci, nechtěl bych být izolován od společnosti - sportovní aktivity pro děti“. Objevuje se i návrh formou obecně lepší komunikace s lidmi s AD.

NE (33 odpovědí celkem)

Převládá v podstatě názor, že domy jsou jen tříměsíční přestupní stanicí do dalšího azylového domu a na adaptaci je to krátká doba (8 dotázaných). Jeden dotazovaný odpověděl, že obecní úřad pořádá dostatek kulturních akcí, ale lidé z AD se nechtějí (někteří) účastnit, je jim podávána ruka. Zajímavý názor je ten, že většina lidí se nemá snahu zapojit a pokud by chtěli, mohou i bez kulturních akcí ze strany obce, jeden člověk se také obává nepřizpůsobivosti těchto klientů. Dále si jeden obyvatel myslí, že začlenění a další prezentace azylového domu by měla být iniciována právě od něho samotného.

9. Nacházeli jste se někdy v životní situaci, kdy i Vy jste byli nuceni se uchýlit do nějakého azylového domu? **Pokud ano, uveďte, prosím, důvod a zdali Vám dům pomohl.**

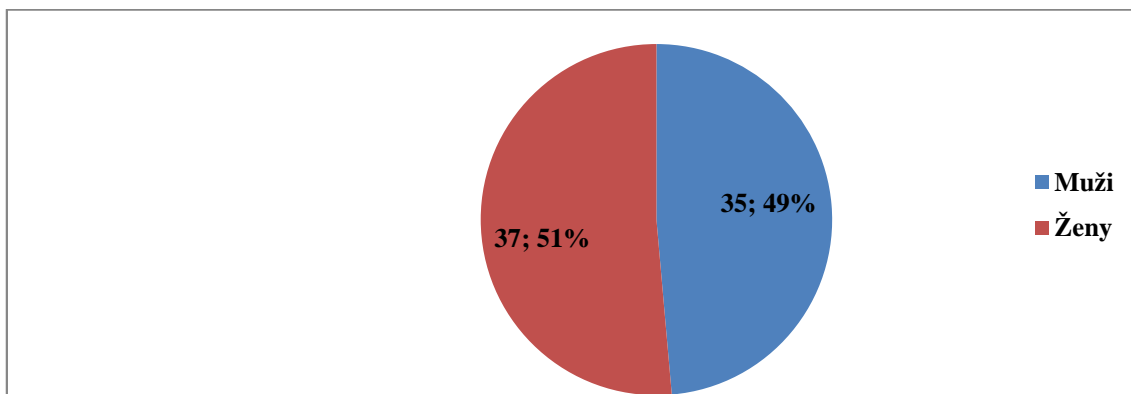
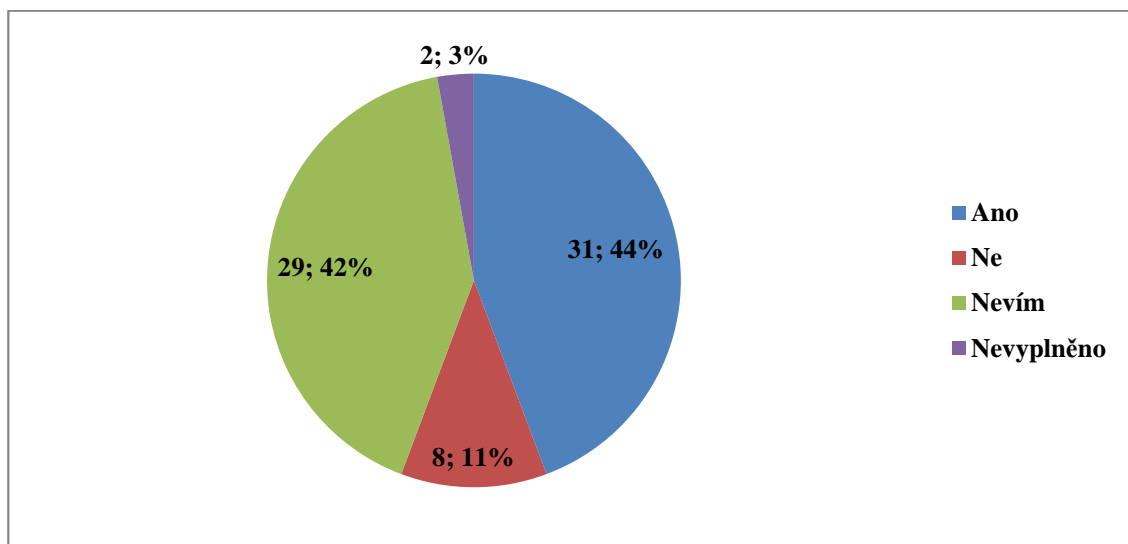
Většina, vyjma jednoho, (71) respondentů uvedla, že se nikdy nenacházela v situaci, kdy by pomoc od azylového domu potřebovala. Jeden respondent uvedl ano s tím dodatkem, že v roce 1954 azylové domy ještě nebyly.

11. Víte, jak tráví volný čas obyvatelé domu?

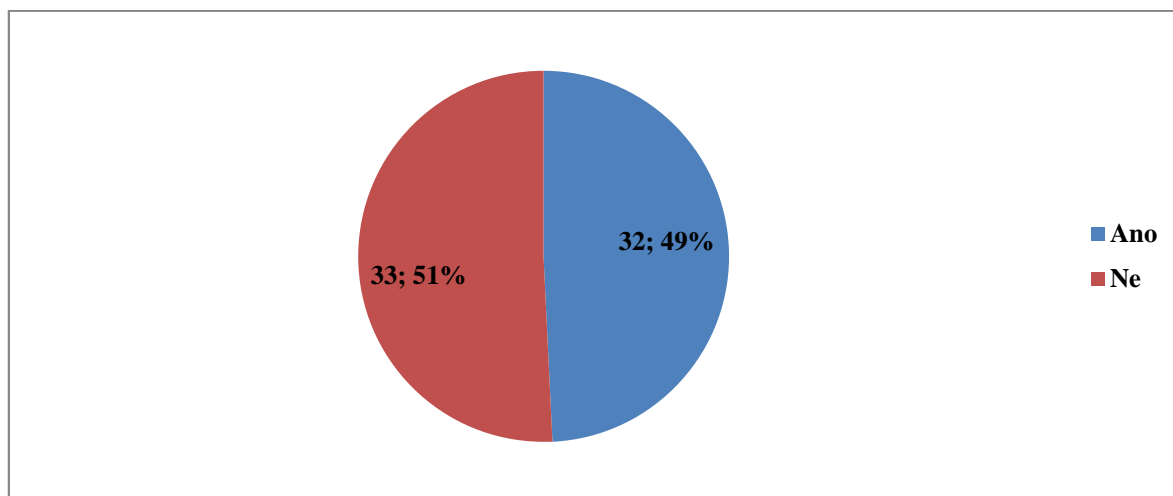
Nejvíce (21) respondentů odpovědělo, že neví, jak lidé z azylového domu tráví volný čas a 8 dotazovaných na otázku neodpovědělo vůbec. Mezi nejčastějšími odpověďmi respondentů se vyskytují procházky s dětmi (13), kouření před domem (11), aktivity v azylovém domě (9), postávání, kouření a pití piva před místním obchodem (4), šití, textilní výrobky, ruční práce (4), sledování televize (4), počítač (2), hledání bydlení (1), obecně řešení špatné životní situace (1), učí se vařit a pečují o své děti (1), nakupování v přilehlé Dobříši (1), pití kávy (6), brigády a práce (3), domácí práce (1).

12. Kam si myslíte, že lidé z azylového odcházejí, když dům opouštějí?

Největší počet respondentů uvádí jako svou odpověď, že klienti odcházejí do jiných azylových domů (26), dále do podnájmu (17), často se vyskytuje odpověď nevím (18), nepochopení otázky (7), někteří neodpověděli (3), přátelé a známí (2), byty od úřadu (2), sociální byty (2), byt od zaměstnavatele (2), původní rodina (1), chráněné bydlení (1).

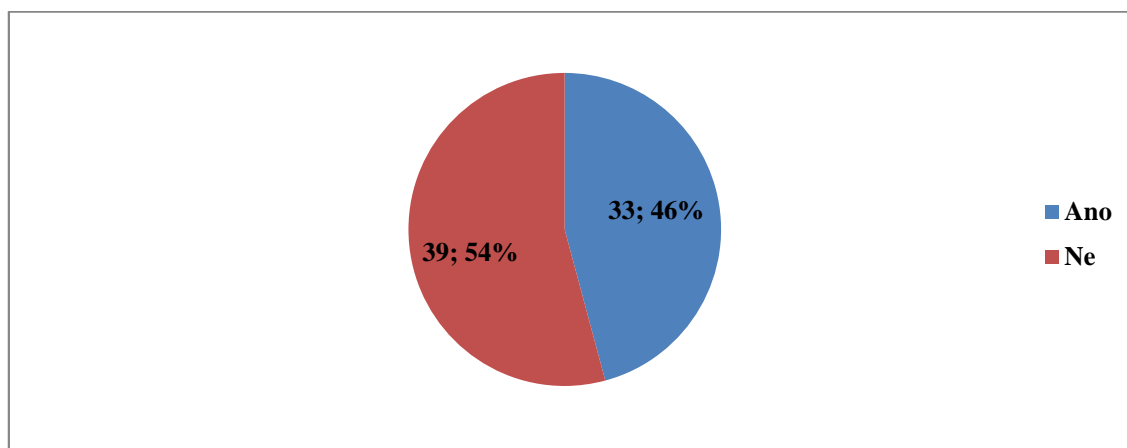
Graf 3: Uveďte své pohlaví**Graf 4:** Myslíte si, že toto zařízení plní dostatečně svou funkci?

Graf 5: Souhlasíte s tím, aby se obecní úřad snažil pořádat více kulturních akcí podporující snazší začlenění obyvatel azylového domu do naší obecní společnosti?

Z grafu je patrné, že názory občanů jsou téměř vyrovnané, rozbor výsledků je uveden výše v textu.

Graf 6: Znáte nějakého obyvatele azylového domu osobně, nebo dostali jste se někdy do kontaktu s ním?

Většina občanů obce Mokrovraty nemá s lidmi z azylového domu sv. Ludmily zkušenosti. I to je jeden z důvodů odpovědí uvedených v otázce č. 7, kde respondenti měli napsat svůj názor na obyvatele azylového domu.

Diskuze

* Verifikace x falzifikace

H1: Občané obce Mokrovraty nesouhlasí s vyšší mírou začlenění obyvatel AD do její společnosti. (V)

Poznatky, ke kterým jsem na základě dotazníkového šetření dospěla, hypotézu celkově potvrzují. Po kategorizaci na muže a ženy se hypotéza rovněž potvrzuje u žen (poměr 14 ku 18), ale nepotvrzuje u mužů (18 ku 15).

H2: Občané mají negativní názor na klienty AD na základě osobní zkušenosti s těmito lidmi. (V)

Poznatky, ke kterým jsem na základě dotazníkového šetření dospěla, hypotézu celkově potvrzují.

* Vyhodnocení výzkumných otázek

Výsledky výzkumných otázek se jsou do jisté míry předvídatelné, obyvatelé obce mají na klienty domu spíše neutrální až negativní postoj a mnoho toho o nich ani domě nevědí.

7. Uveďte, prosím, jaký máte názor na obyvatele tohoto domu.

Viz. výše v textu.

8. Souhlasíte s tím, aby se obecní úřad snažil pořádat více kulturních akcí podporující snazší začlenění obyvatel azylového domu do naší obecní společnosti? **Pro svou odpověď, prosím, napište zdůvodnění, případně další návrhy začlenění.**

Zde jsou výsledky velmi těsné, většina mužů překvapivě odpověděla ANO a většina žen NE, po sečtení obou kategorií jsou odpovědi v poměru 32 ANO, 33 NE. Limitujícím faktorem pro odpověď NE je pro obyvatele obce především omezená délka pobytu v domě na 3 měsíce.

9. Nacházeli jste se někdy v životní situaci, kdy i Vy jste byli nuceni se uchýlit do nějakého azylového domu? **Pokud ano, uveďte, prosím, důvod a zdali Vám dům pomohl.**

Většina dotazovaných odpověděla NE, což potvrzuje předešlé odpovědi o tom, že většina z nich toho o azylovém domě a jejich obyvatelích mnoho neví. Pouze 1 člověk potřeboval pomoc v době, kdy domy ještě nefungovaly.

12. Víte, jak tráví volný čas obyvatelé domu?

Pouze malé množství lidí (4) odpovědělo, že obyvatelé tvoří výrobky jako tašky, látky, pouzdra, šátky apod. Jinak jsou výsledky očekávané – procházky, kouření, pití apod.

13. Kam si myslíte, že lidé z azylového odcházejí, když dům opouštějí?

Opět se jedná o očekávané výsledky, nejvíce obyvatel obce se víceméně správně domnívá, že lidé migrují mezi azylovými domy vícekrát, někdy i celý svůj život. Naopak jedinec, který odpověděl, že se obyvatelé domu stěhují do firemního bytu, žije mimo realitu stejně jako 18 dalších dotazovaných, kteří odpověděli, že neví.

Závěr

Bakalářská práce na téma Azylový dům a jeho využití v obci Mokrovraty je tematicky zaměřena na vývoj sociální práce jako oboru. Poskytuje základní informace o azylových domech - charakteristiku klientů, typy azylových domů, délku pobytu klienta, poskytované sociální služby s podrobným zaměřením na Azylový dům sv. Ludmily v obci Mokrovraty nedaleko města Dobříše.

Praktická část obsahuje v souladu s cílem práce vypracované kazuistiky dvou osob (pan Jiří, slečna Zuzana), ty byly sepsány na základě osobních karet poskytnutých v době mé praxe od ředitelky tohoto domu, a dotazníkové šetření. Situace pana Jiřího je taková, že bydlí se svým synem Tomášem v pronajatém bytě v Dobříši. Podrobnější informace o něm nemá azylový dům ani já.

Se slečnou Zuzanou jsem v kontaktu, momentálně už bydlí necelé dva měsíce (od konce března 2014) v pronajatém bytě, který jí pomohla sehnat její teta. Byt se nachází v malém městečku Šestajovice na východ od Prahy. Zuzce i její jeden a půl roční dceři Veronice se podle vlastních slov daří velmi dobře. V prosinci jí budou již dva roky, dobře chodí a mluví.

Cílem dotazníku bylo zjistit názor občanů na azylový dům a jeho klienty a také zjistit jejich názor na vyšší míru začlenění těchto lidí do společnosti obce. Zdali by souhlasily s tím, aby obec poskytovala klientům azylového domu větší možnosti podporující jejich začlenění (sportovní aktivity pro děti - dětské dny, karnevaly, brigády apod.). Z výsledků vyplývá značná neinformovanost občanů o azylovém domě a jejich klientech. Většina dotazovaných s těmito lidmi nepřichází do blízkého kontaktu a vytváří si předsudky také na základě romské části obyvatel, která se v domě často vyskytuje, díky tomu si o lidech v domě dělají často mylný obrázek a klienty takto kategorizují do jednoho pytle. Zajímavé je, že pokud jde o větší míru začlenění, většina mužů v dotazníku s ním souhlasí, naopak ženy s větší integrací klientů do struktury naší obce spíše nesouhlasí. Mezi nejčastější zdůvodnění nesouhlasu patří především omezená délka pobytu těchto lidí v domě stanovená na tři měsíce.

Myslím si, že důvod toho, proč ženy spíše nesouhlasí s výše uvedeným je ten, že jejich děti navštěvují spolu s dětmi obyvatel domu sv. Ludmily stejnou mateřskou

a základní školu v Mokrovratech. Škola má špatné zkušenosti s rodiči domu a jejich dětmi, ty mají častou a neomluvenou absenci, špatnou domácí přípravu do školy a rodiče tento jev berou na lehkou váhu. Díky tomu musejí často učitelé upozorňovat pracovníky sv. Ludmily na tuto situaci.

Pokud byla v šetření uvedena na tuto otázku odpověď ANO, většinou se jednalo o návrhy začlenění pomocí pořádání různých aktivit pro děti (karnevaly, dětské dny, oprava obecního hřiště, brigády, sezení v obecní knihovně, která je otevřená každý pátek v podvečer apod.). Toto šetření je anonymní a tak se mohou pouze domnívat, že odpověď na tuto problematiku NE s odůvodněním takovým, že obec pořádá aktivit dostatek a začlenění a další prezentace azylového domu by měla být iniciována právě od něho samotného, je psána místní paní starostkou. S tím lze vlastně částečně souhlasit, protože v obci se skutečně pravidelně koná dětský den, karneval, drakiáda, vánoční besídka apod. Problém je však dle mého názoru v komunikaci mezi obecním úřadem a azylovým domem, bylo by třeba, aby na tyto akce někdo azylový dům skutečně oslovil a také pozval. Vztah se ale postupně pomalu zlepšuje. Zejména od doby, kdy se paní starostka byla podívat v samotném domě a umožnila vystavovat klientské výrobky na obecním úřadě, ty si může každý občan zakoupit za přijatelnou cenu, výtěžek z prodeje pak putuje na chod zařízení domu.

V současné době (květen 2014) se rovněž snaží veřejnosti více otevřít také Farní charita Starý Knín, která začíná pravidelně pořádat pro rodiny s dětmi semináře a přednášky. Vybraná téma jako např. Vývoj dítěte a péče o něj, Psychohygiena, Rodina pečující o dítě s handicapem, Výchovná úskalí, Organizace času v rodině, Vzdělávání a volnočasové aktivity, Závislosti, Vedení rozhovoru v obtížné situaci atd. Některé přednášky se konají přímo v Azylovém domě sv. Ludmily v Mokrovratech, některé v Pastoračním centru sv. Tomáše na Dobříši. Uvedené semináře a přednášky jsou přístupné veřejnosti a díky tomu by se o situaci obyvatel domu mohli více dozvědět občané naší obce.

SEZNAM ZDROJŮ

1. Azylový dům Skloněná: Obecný popis základní poskytované služby. Centrum sociálních služeb Praha (CSSP) [online]. © 2008 [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.csspraha.cz/ubytovna-pro-muze>
  2. Dobříšské listy: Regionální měsíčník pro Dobříš a okolí. Vyd. 5. Dobříš, 2014. 22 s.
  3. Farní charita Starý Knín: Výroční zpráva 2010. Nový Knín, 2010, 63 s.
  4. Farní charita Starý Knín: Výroční zpráva 2011. Nový Knín, 2011, 54 s.
  5. MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. Krizové situace v rodině očima dítěte. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002, 128 s. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.
  6. MATĚJČEK, Zdeněk. 1986. Počátky našeho duševního života. Praha: Panorama, 1986. 365 s. ISBN 11-060-86 5.
  7. MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Praha: Portál, 2003, 271 s. ISBN 80-7178-549-0.
  8. MATOUŠEK, Oldřich. Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 352 s. ISBN 80-7367-002-X.
  9. MATOUŠEK, Oldřich. Sociální služby: Legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 184 s. ISBN 978-80-7367-310-9.
  10. MATOUŠEK, Oldřich. Základy sociální práce. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 312 s. ISBN 978-80-7367-331-4.
  11. Novoknínský zpravodaj: Mokrovratský zpravodaj. Nový Knín: Městský úřad Nový Knín, 2014.
  12. Řešíme. Centrum pro komunitní práci střední Čechy (CpKP střední Čechy) [online]. © 2009 [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.partnerstvi-cpkp.cz/index.php/resime>
  13. SOCIÁLNÍ PÉČE: charitní pomoc, pečovatelské služby a osobní asistence pro oblast Středních Čech. Sociální péče [online]. 2007 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.socialnipece.cz/azylovy-dum/>
  14. TROJANOVÁ, Noemi. Poruchy citové vazby u klientů azylového domu: Magisterská práce. Praha: VŠZSP, 2013, 96 s.
-

15. TROJANOVÁ, Noemi. Pracovní příležitosti v sociální oblasti a reintegrace na trh práce - FCH Starý Knín. Mokrovraty, 2005, 24 s.
  16. VRTIŠKOVÁ, Marie. Teorie a metody sociální práce. Vyd. 1. Brno: Tribun EU s.r.o., 2009, 210 s. ISBN 978-80-7399-877-6.
  17. VÝVOJ SOCIÁLNÍ PRÁCE U NÁS. Sociální práce [online]. © 2014 [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: <http://www.burditecko.estranky.cz/clanky/vyvoj-socialni-prace-u-nas.html>
-

6. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Dotazníkové šetření

Následující dotazníkové šetření se zaměřuje na zpětnou vazbu občanů obce Mokrovraty na Azylový dům sv. Ludmily. Cílem je zjistit informovanost a názor občanů na dům, jeho klienty a co si myslí o začlenění klientů tohoto domu do naší společnosti. Zдали by souhlasili s tím, aby obec poskytovala klientům AD větší možnosti podporující jejich začlenění (kulturní akce pro rodiny s dětmi – dětské dny, karnevaly, sportovní akce, návštěvy, případně brigády apod.). Dalším cílem je zjistit, zdali občané obce vědí, kam klienti azylového domu odcházejí, když dům opouštějí. Šetření je anonymní a je určeno věkové kategorii 15+. Správné odpovědi se kroužkují (lze označit více správných odpovědí). Tento dotazník slouží k vypracování mé bakalářské práce. Všem děkuji za jeho vyplnění.

Veronika Rudolfová

11. Uveďte své pohlaví

- a. Žena
- b. Muž

12. Uveďte svůj věk:

.....

13. Setkali jste se někdy s pojmem azylový dům?

- c. Ano
- d. Ne

14. Víte, že takovéto zařízení se nachází i v naší obci Mokrovraty?

- e. Ano
- f. Ne

15. Myslíte si, že toto zařízení plní dostatečně svou funkci?

- g. Ano
  - h. Ne
  - i. Nevím
-

16. Víte, jaké cílové skupině lidí je tento dům určen?

- j. Bezdomovci
- k. Matky s dětmi bez přístřeší
- l. Lidé v těžké životní situaci (Povodně, nezaměstnanost, špatné bytové podmínky, apod.)
- m. Neúplné rodiny s více než 4 dětmi
- n. Týrané ženy
- o. Uprchlíci
- p. Pokud víte, uveďte další

.....
.....
.....

17. Uveďte, prosím, jaký máte názor na obyvatele tohoto domu:

.....
.....
.....
.....

18. Souhlasíte s tím, aby se obecní úřad snažil pořádat více kulturních akcí podporující snazší začlenění obyvatel azylového domu do naší obecní společnosti? **Pro svou odpověď, prosím, napište zdůvodnění, případně další návrhy začlenění.**

- q. Ano
- r. Ne

.....
.....
.....
.....
.....

19. Nacházeli jste se někdy v životní situaci, kdy i Vy jste byli nuceni se uchýlit do nějakého azylového domu? **Pokud ano, uveďte, prosím, důvod a zdali Vám dům pomohl.**

s. Ano

t. Ne

.....
.....
.....
.....

20. Znáte nějakého obyvatele azylového domu osobně, nebo dostali jste se někdy do kontaktu s ním?

a. Ano

b. Ne

21. Víte, jak tráví volný čas obyvatelé domu?

.....
.....
.....

22. Kam si myslíte, že lidé z azylového domu odcházejí, když dům opouštějí?

.....
.....
.....
.....

Středočeský kraj

Farní charita Starý Knín Nám. Jiřího z Poděbrad 47, 262 03 Nový Knín
Azylový dům sv. Ludmily – Centrum na podporu sociálně slabých rodin
 Mokrovraty 139, 262 03 Nový Knín
 Tel.: 311360311, e-mail: azylovydumsv.ludmily@email.cz

Příloha č. 2 - Záznam o kontaktu se zájemcem o ubytování v azylovém domě sv. Ludmily

Datum: .....

Číslo kontaktu:.....

Jméno a příjmení klienta/ky:	Datum narození:
Jméno a příjmení manžela/ky, druha/žky:	Datum narození:
Jméno a příjmení dítěte:	Datum narození:
Způsob kontaktu:	telefonní osobní písemný
Kontaktní osoba: (jméno a tel. č.)	zájemce o služby sociální pracovník příbuzný/jiná osoba
Důvod kontaktu:	
Kde se klient/ka dověděl/a o AD:	
Doporučení pro klienta/ku:	
Zájemce o ubytování do AD přijat:	ano (datum) ne

.....

.....

Farní charita Starý Knín Nám. Jiřího z Poděbrad 47, 262 03 Nový Knín
Azylový dům sv. Ludmily – Centrum na podporu sociálně slabých rodin
Mokrovraty 139, 262 03 Nový Knín
Tel.: 311360311, e-mail: azylovydumsv.ludmily@email.cz

podpis klienta/ka

podpis sociální asistentky, vedoucí AD

Příloha č. 3 – Osobní karta klienta

OSOBNÍ KARTA UŽIVATELE

**AZYLOVÉHO UBYTOVÁNÍ FARNÍ CHARITY STARÝ KNÍN
AZYLOVÝ DŮM SV. LUDMILY
CENTRUM NA PODPORU SOCIÁLNĚ SLABÝCH RODIN**

OSOBNÍ ÚDAJE:

Jméno a příjmení:

.....

Datum narození:

.....

Stav:

.....

Stát. občanství:

.....

Národnost: .....

Trvalé bydliště:

.....

Telefon, e-mail:

.....

děti:

Jméno a příjmení
v péči

datum narození

škola

u koho jsou

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

STATISTICKÁ ČÁST

Odkud přišel: z podnájmu z výkonu trestu od rodičů
od manžela/manželky z dětského domova od příbuzných
od druha/družky z nemocnice od kamaráda
z ulice z azylového domu od kamarádky
jiné: .....

Vzdělání: ZVŠ ZŠ SOU: SŠ: VŠ:
obor: obor: obor:

Ztráta bytu: neplatič rozpor v rodině soudní výpověď
rozvodem živelná pohroma jiné:

ZDRAVOTNÍ ČÁST

Zdravotní pojišťovna: ..... Číslo: .....

Zdravotní pojišťovna dětí: .....

Praktický lékař: ..... Tel.: .....

Dětský lékař: ..... Tel.: .....

Zdravotní stav, postižení
uživatel: .....Léky:
.....**SOCIÁLNÍ ČÁST**Adresa posledního bydliště:
.....Místa pobytů v jiných sociálních zařízeních:
.....Důvody změny pobytu:
.....Rodinní příslušníci (vztahy):
.....

.....

.....

Bylo (je) proti Vám vedeno trestní stíhání
(důvod):.....

.....

Své dětství hodnotím:

.....

Prožil(a) jsem ho: v rodině   v DD   v jiném ÚZ

.....

Jiné důležité informace:

.....

.....

Nejbližší osoba uživatele: (této osobě bude v případě nutnosti podána zpráva)

Jméno a příjmení: ..... Datum narození: .....

Adresa bydliště: ..... Tel.: .....

Zaměstnání: ..... Vztah k uživateli: .....

Sociální pracovník MěÚ: ..... Tel.: .....

Adresa:

.....

Soc. prac. na úřadu práce: ..... Tel.: .....

Adresa:

.....

Je stanoven dohled OSPOD: ano ne

Jméno soc. prac. z OSPOD: ..... Tel.: .....

FINANČNÍ SITUACE

a) *Pracující:*

- zaměstnavatel:

.....

- jsem zaměstnán jako:

.....

- pracovní smlouva od:

.....

- výše mzdy: ..... datum: .....

---

b) *Jsem na mateřské/ rodičovské dovolené:*

.....

- rodičovský příspěvek: ..... datum .....

c) *Evidence na ÚP:*

.....

- adresa ÚP:

.....

- délka evidence:

.....

- výše podpory:

.....

- v jakém oboru chcete pracovat:

.....

- nejsem evidován (důvod):

.....

d) *Dávky st.soc. podpory:*

.....

e) *Důchod:*

-

jaký:.....

- výše:

..... datum:.....

f) *Výživné:*

- platím (výše):

.....

- neplatím:

.....

-

dostávám:.....

g) *Dluhy:*

- věřitelé:

.....

- výše dluhů:

.....

- splátkový kalendář:

.....

- rozhodnutí o exekuci:

.....

ZAKÁZKA UŽIVATELE (Co očekává od pobytu, čím chce svůj čas na azylu vyplnit, v čem potřebuje pomoci a na čem by chtěl pracovat. Možnosti řešení bytové situace.):

.....

.....

.....

Prohlašuji, že všechny dané informace jsou pravdivé, všechny aktuální změny nahlásím do 7 dnů.

V Mokrovratech dne .....

.....
podpis uživatele

.....
podpis sociální pracovníce + razítko

Příloha č. 4 – Výstupní karta klienta/ ky

VÝSTUPNÍ KARTA KLIENTA/KY

UKONČENÍ SMLOUVY O UBYTOVÁNÍ V AD sv. LUDMILY

Jméno, příjmení:

Datum narození:

Trvalé bydliště:

Jména, příjmení a datum narození dětí, se kterými je klient/ka ubytována v AD:

Smlouva končena dne:

Důvod ukončení smlouvy:

Klient/ka odevzdala klíče od bytu č.   ano - ne

Klient/ka zaplatila nájem: ano - ne   dlužná částka:

Na zařízení byly - nebyly shledány závady, jaké:

Výsledek pobytu klienta/ky: velmi dobrý   dobrý   uspokojivý   bez výsledku

---

Kam odešel/la:	do podnájmu	do výkonu trestu	k rodičům
	k manželovi/lce	k příbuzným	do náhradního bydlení
	k druhovi/žce	do nemocnice	do porodnice
	do vlast. bytu	do azylového domu	na soc. ubytovnu
	ke kamarádovi/dce	do spolubydlení	jinam:

Adresa bydliště po odchodu z AD:

Telefonní kontakt:

Zhodnocení pobytu:

V Mokrovratech dne:

.....
podpis klienta/ky

.....
podpis vedoucí AD

Příloha č. 5 – Ubytovací řád Azylového domu sv. Ludmily

Ubytovací řád Azylového domu sv. Ludmily

Azylový dům je určen pro matky (otce) s dětmi, případně celé rodiny, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci.

V přijímacím řízení klient absolvuje úvodní pohovor, včetně seznámení s Ubytovacím řádem Azylového domu sv. Ludmily.

O přijetí či nepřijetí zájemce o službu do zařízení rozhoduje vedoucí Oblastního centra sociálních služeb a vedoucí AD; případná smlouva se sjednává na jeden měsíc (prodloužit ji lze maximálně na dobu 3 měsíců).

V případě přijetí, se zájemce v den nástupu prokazuje platným občanským průkazem, průkazem zdravotní pojišťovny, rodnými listy dětí, rozsudkem o svěření dětí do péče, je potřeba potvrzení o bezinfekčnosti klienta i dětí a proběhne:

- 1) vysvětlení a podpis smlouvy o ubytování pro rodinu s dětmi
- 2) vysvětlení a podpis smlouvy o poskytnutí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- 3) předání klíče od bytu a podepsání protokolu o předání bytu s vybavením
- 4) klient je seznámen s programovou náplní pobytu v AD

Pracovníci AD respektují soukromí klientů, jejich právo činit vlastní rozhodnutí.

Pracovníci AD dodržují závazky mlčenlivosti ve vztahu ke klientům.

Pracovníci azylového domu neodpovídají za ztrátu věcí v bytech ani ve společných prostorách.

Klienti respektují právo na soukromí ostatních klientů.

Klienti mají právo na projednání svých stížností (podávají je ústně nebo písemně přímo vedoucímu AD nebo i anonymně do schránky v prostorách AD).

Klienti jsou povinni uplatnit veškeré nároky na získání zákonných příjmů (výživné na děti, dávky sociální podpory, sirotčího, invalidního nebo vdovského důchodu).

Péče o děti je prvořadým úkolem klientů ve spolupráci se sociálními pracovníky odboru sociálně právní ochrany dětí nebo sociálním pracovníkem AD.

Děti mladší 15 let nesmí být v AD bez dozoru rodičů, děti starší 15 let mohou být samy jen v naléhavém případě na nezbytně nutno u dobu.

Platba za ubytování je splatná měsíc předem, výše a termín jsou stanoveny ve Smlouvě o ubytování v AD.

Denní chod AD začíná v 8.00 hodin ráno, večerní klid je od 19.00 hodin a noční klid je stanoven od 22.00 hodin do 6.00 hodin ráno.

Klienti udržují pořádek a čistotu v bytech vlastními úklidovými prostředky, podílí se na úklidu společných prostor.

Klienti odpovídají za stav a množství svěřených věcí v bytech a svým podpisem se zavazují k šetrnému a hospodárnému užívání energií a věcí.

Vycházky mimo AD oznamují klienti pracovníku AD konajícímu službu, není třeba hlásit místo pobytu, ale vždy čas návratu, zdržení je třeba nahlásit do AD telefonicky, aby pracovníci konající službu neměli o klienta obavy (neznámé prostředí, horší dopravní obslužnost ve večerních hodinách).

Pobyt mimo AD přes noc nebo na více dní je třeba konzultovat s vedoucí AD, nevzniká nárok na snížení úhrady za pobyt.

Neohlášený pobyt mimo AD je důvodem k ukončení pobytu.

Před odchodem z AD jsou klienti povinni zavřít okna, vypnout el. spotřebiče apod., při odchodu na delší dobu zkontroluje byt pracovník AD za účasti klientů.

Návštěvy u klientů jsou povoleny pouze ve společenské místnosti od 8.00 hodin do 18.00 hodin v délce trvání 2 hodin, návštěvy jsou zapsána do Knihy návštěv, odcházejí nejpozději v 18 hodin.

Klienti mají možnost prát své prádlo v pračkách AD zdarma, svými pracími prostředky, nahlásí pouze počet praček službě.

Kouřit, pít alkohol a užívat jiné návykové látky v AD je **ZAKÁZÁNO** a nedodržení zákazu je považováno za hrubé porušení ubytovacího řádu AD.

Do bytu v AD si klient nastěhuje pouze věci osobní potřeby, není dovoleno chovat zvířata, stěhovat nábytek, připevňovat věci na stěny a dveře.

Není dovoleno používání pevné telefonní linky k volání, k přijímání hovorů.

Klienti mají právo vypovědět smlouvu o ubytování před ukončením její platnosti, pokud mají zaplacený poplatek za ubytování a za případné poškození majetku poskytovatele; a po dohodě s vedoucím AD.

Před odchodem doplatí poplatky za ubytování a případné škody, předají službě věci převzaté podle předávacího protokolu a odevzdají klíč od bytu.

Klienti si po ukončení pobytu odnesou všechny své věci; ostatní, které zde zanechají, budou po 14ti dnech zlikvidovány.

Za hrubé porušení ubytovacího řádu se považuje svévolné opuštění AD bez vědomí jeho pracovníků, ponechání dětí bez dozoru, konzumace zakázaných látek, nenahlášení návštěvy, neuhrazení stanovených poplatků apod. a může vést až k ukončení pobytu.

Klienti jsou povinni se seznámit s tímto dokumentem “Ubytovací řád AD“ ještě před nástupem, podepsáním smlouvy a svým podpisem se v den nástupu zavázat, že budou plnit jeho ustanovení a bezvýhradně se jimi řídit během celého svého pobytu v AD.

Tento dokument je závazný pro všechny klienty i pracovníky AD – Centra na podporu sociálně slabých rodin v Mokrovratech.

V Mokrovratech, dne:

podpis zodpovědného pracovníka AD.....

podpis klienta .....
